

Godišnji finansijski izvještaji

2014.

veljača 2015.

© Europska središnja banka, 2015.

Poštanska adresa 60640 Frankfurt na Majni, Njemačka
Telefonski broj +49 69 1344 0
Mrežne stranice www.ecb.europa.eu

Sva prava pridržana. Dopušta se reprodukcija u obrazovne i nekomercijalne svrhe uz navođenje izvora.

ISSN 2443-4949
ISBN 978-92-899-1543-4
DOI 10.2866/2912
Kataloški broj EU-a QB-BS-15-001-HR-N

Sadržaj

Izvješće o poslovanju za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.	2
Finansijski izvještaji ESB-a	18
Bilanca na dan 31. prosinca 2014.	18
Račun dobiti i gubitka za godinu koja završava 31. prosinca 2014.	20
Računovodstvene politike	21
Bilješke o bilanci	30
Izvanbilančni instrumenti	47
Bilješke o računu dobiti i gubitka	50
Izvješće revizora	56
Bilješka o raspodjeli dobiti i gubitaka	58

Izvješće o poslovanju za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.

1. Svrha godišnjeg izvješća o poslovanju ESB-a

Ovo izvješće o poslovanju sastavni je dio godišnjih finansijskih izvještaja ESB-a. Ono pruža informacije o kontekstu kako bi čitatelji bolje razumjeli poslovanje ESB-a, njegov operativni okvir i učinak operacija ESB-a na njegove finansijske izvještaje.

Izvješće sadrži informacije o glavnim resursima i procesima ESB-a, uključujući informacije o upravljanju. Osim toga, budući da ESB poduzima aktivnosti i operacije u svrhu ostvarivanja svojih ciljeva monetarne politike, finansijske rezultate treba promatrati u odnosu na mјere monetarne politike. Izvješće stoga sadrži i informacije o glavnim rizicima ESB-a, o tome kako operacije ESB-a utječu na te rizike, o dostupnim finansijskim izvorima i učinku ključnih aktivnosti ESB-a na njegove finansijske izvještaje.

2. Glavni ciljevi i zadaće

Glavni je cilj ESB-a očuvanje stabilnosti cijena. Njegove glavne zadaće, kao što je opisano u Statutu ESSB-a, obuhvaćaju provedbu monetarne politike Europske unije, obavljanje deviznih poslova, upravljanje službenim deviznim pričuvama država europskog područja i promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava.

Osim toga, ESB je 4. studenoga 2014. preuzeo zadaće nadzora banaka s ciljem zaštite sigurnosti i pouzdanosti kreditnih institucija i stabilnosti finansijskog sustava Europske unije.

3. Glavni resursi i procesi

3.1. Upravljanje ESB-om

Tijela ESB-a nadležna za odlučivanje su Izvršni odbor, Upravno vijeće i Opće vijeće.¹ Osim toga, upravljanje ESB-om uključuje Odbor za reviziju na visokoj razini te nekoliko razina unutarnjih i vanjskih kontrola.

¹ Dodatne informacije o tijelima ESB-a nadležnim za odlučivanje nalaze se na mrežnim stranicama ESB-a (<https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/govc/html/index.hr.html>).

3.1.1. Odbor za reviziju

Kako bi se dodatno ojačalo upravljanje ESB-om i Eurosustavom, Odbor za reviziju pruža pomoć Upravnom vijeću u vezi s njegovim odgovornostima koje se tiču integriteta finansijskih informacija, nadzora unutarnjih kontrola, pridržavanja mjerodavnog prava, propisa i kodeksa ponašanja te obavljanja revizorskih funkcija ESB-a i Eurosustava. Odbor za reviziju, u skladu sa svojim ovlastima, ocjenjuje godišnje finansijske izvještaje ESB-a te provjerava daju li točan i objektivan prikaz i jesu li izrađeni u skladu s odobrenim računovodstvenim pravilima. Odbor za reviziju ESB-a, kojim predsjedava Erkki Liikanen (guverner središnje banke Suomen Pankki – Finlands Bank), čine još dva člana Upravnog vijeća (Vítor Constâncio i Christian Noyer) i dva vanjska člana (Hans Tietmeyer i Jean-Claude Trichet).

3.1.2. Razine vanjske kontrole

Statutom ESSB-a propisane su dvije razine vanjskih kontrola, a to su vanjski revizori imenovani za obavljanje revizije godišnjih finansijskih izvještaja ESB-a i Europski revizorski sud, koji ispituje operativnu učinkovitost upravljanja ESB-om. Izvješća Europskog revizorskog suda, zajedno s odgovorom ESB-a, objavljaju se na mrežnim stranicama ESB-a² i u Službenom listu Europske unije. Kako bi javnost bila sigurnija u neovisnost vanjskih revizora ESB-a, primjenjuje se načelo rotacije revizorskih društava svakih pet godina. Dobre prakse za odabir i davanje ovlasti vanjskim revizorima pružaju smjernice na visokoj razini svim središnjim bankama Eurosustava. One također omogućuju Upravnom vijeću da oblikuje svoje preporuke Vijeću EU-a na temelju usklađenih, dosljednih i transparentnih kriterija odabira. Za vanjskog revizora ESB-a 2013. godine za razdoblje do kraja finansijske godine 2017. imenovano je društvo Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft.

3.1.3. Razine unutarnje kontrole

U ESB-u je uspostavljen sustav tri razine unutarnjih kontrola: prvo, upravljačka kontrola; drugo, različite funkcije nadzora usklađenosti i rizika; i treće, neovisno uvjerenje revizora.

Kontroling resursa

Za pitanja proračuna unutar strukture unutarnje kontrole ESB-a zadužena su prvenstveno pojedinačna poslovna područja, koja preuzimaju i odgovornost za njih. Odjel Proračun, kontroling i organizacija glavne uprave Ljudski potencijali, proračun i organizacija razvija okvir strateškog planiranja te ga priprema i prati s obzirom na resurse ESB-a, kao i povezani operativni proračun. Spomenute zadaće obavlja u

² Vidjeti <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/governance/html/index.hr.html>.

suradnji s poslovnim područjima, poštujući načelo odvajanja³, a njihov se ishod odražava u godišnjim programima rada odjela. Odjel se bavi i planiranjem i kontrolingom resursa, analizom troškova i koristi te analizom ulaganja za projekte ESB-a i ESSB-a. Izdatke u odnosu na dogovorene proračune redovito prati Izvršni odbor, uzimajući u obzir savjete odjela Proračun, kontroling i organizacija, i Upravno vijeće uz pomoć Odbora za proračun, koji je sastavljen od stručnjaka ESB-a i nacionalnih središnjih banaka europodručja. U skladu s člankom 15. Poslovnika ESB-a, Odbor za proračun pruža potporu Upravnom vijeću davanjem detaljne ocjene prijedloga godišnjih proračuna ESB-a i zahtjeva Izvršnog odbora za dodatnim proračunskim financiranjem prije nego se podnesu na odobrenje Upravnom vijeću.

Funkcije nadzora finansijskih rizika

U vezi s finansijskim rizicima, uprava ESB-a Upravljanje rizicima odgovorna je za predlaganje politika i postupaka kojima se osigurava odgovarajuća razina zaštite od finansijskih rizika za (a) Eurosustav, uključujući ESB, u provođenju operacija monetarne politike i (b) ESB u upravljanju deviznim pričuvama, zlatom i investicijskim portfeljima nominiranim u eurima. Uprava Upravljanje rizicima također vrši procjenu i predlaže poboljšanja operativnog okvira Eurosustava za monetarnu politiku i deviznu politiku iz perspektive upravljanja rizicima. Osim toga, Odbor za upravljanje rizicima, koji se sastoji od stručnjaka iz središnjih banaka Eurosustava, pomaže tijelima nadležnim za odlučivanje u osiguravanju odgovarajuće razine zaštite za Eurosustav tako što upravlja finansijskim rizicima koji proizlaze iz njegovih operacija na tržištu i kontrolira ih u kontekstu operacija monetarne politike Eurosustava i portfelja deviznih pričuva ESB-a. Što se tiče tih aktivnosti, Odbor za upravljanje rizicima pridonosi, među ostalim, praćenju i mjerenu finansijskih rizika u bilanci Eurosustava kao i izvješćivanju o njima te definiranju i preispitivanju povezanih metodologija i okvira.

Funkcije nadzora operativnih rizika

U skladu s okvirom za upravljanje operativnim rizicima svaka je organizacijska jedinica ESB-a odgovorna za upravljanje vlastitim operativnim rizicima i provođenje vlastitih kontrola kako bi osigurala djelotvornost i učinkovitost svojih operacija. Odbor za operativne rizike odgovoran je za utvrđivanje i održavanje okvira upravljanja operativnim rizicima, pruža metodološku potporu i obuku te daje cjelovit prikaz rizika kojima je ESB izložen. Odbor za operativne rizike podupire Izvršni odbor u njegovoj nadzornoj ulozi u vezi s upravljanjem operativnim rizicima ESB-a. Nadalje, Odbor za organizacijski razvoj, koji se sastoji od stručnjaka iz središnjih banaka Eurosustava, osigurava drugu razinu kontrole u kontekstu upravljanja operativnim rizicima na razini Eurosustava te pomaže tijelima nadležnim za odlučivanje da osiguraju odgovarajuću zaštitu za Eurosustav.

³ Načelo odvajanja odnosi se na zahtjev iz Uredbe o SSM-u, u skladu s kojim je ESB obvezan provoditi nadzorne zadaće neovisno i odvojeno od svojih zadaća koje se odnose na monetarnu politiku i drugih zadaća.

Izražavanje neovisnog uvjerenja

Osim toga, neovisno o strukturi unutarnje kontrole i o praćenju rizika ESB-a, zadaće revizije provodi uprava Unutarnja revizija pod izravnom odgovornošću Izvršnog odbora. U skladu s ovlastima koje su definirane u Pravilniku ESB-a o reviziji, unutarnji revizori ESB-a pružaju neovisne i objektivne usluge izražavanja uvjerenja i savjetovanja te uspostavljaju sustavan pristup procjenjivanju i poboljšavanju djelotvornosti upravljanja rizicima, kontrole i upravljanja. Aktivnosti unutarnje revizije ESB-a usklađene su s Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu unutarnje revizije Instituta unutarnjih revizora. I Odbor unutarnjih revizora, odbor Eurosustava/ESSB-a koji se sastoji od stručnjaka za unutarnju reviziju iz ESB-a, nacionalnih središnjih banaka i nacionalnih nadležnih tijela, pomaže u ostvarivanju ciljeva Eurosustava/ESSB-a i Jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM) pružajući neovisne, objektivne usluge izražavanja uvjerenja i savjetovanja koje su oblikovane na način da dodaju vrijednost i poboljšaju Eurosustav/ESSB i SSM.

3.1.4. Mjere za borbu protiv prijevara

Europski parlament i Vijeće EU-a donijeli su 1999. uredbu⁴ kojom se, među ostalim, omogućuje unutarnja istraživačka slučaju da Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) sumnja na prijevaru unutar institucija, tijela, ureda i agencija EU-a. Upravno vijeće prihvatiло je 2004. pravni okvir koji obuhvaća uvjete za istrage ESB-a koje provodi OLAF u području sprečavanja prijevara, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti.

3.1.5. Program sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma

ESB je 2007. uspostavio unutarnje sustave za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Funkcijom osiguravanja usklađenosti unutar ESB-a utvrđuju se, analiziraju i rješavaju rizici povezani s pranjem novca i financiranjem terorizma za sve relevantne aktivnosti ESB-a. Osiguravanje usklađenosti s mjerodavnim zakonima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma važan je dio ocjene i praćenja prihvatljivosti drugih ugovornih strana ESB-a. U tom smislu posebna se pozornost posvećuje restriktivnim mjerama koje donosi EU i izjavama za javnost koje objavljuje međunarodno tijelo FATF (*Financial Action Task Force*). Unutarnjim sustavom izvješćivanja dopunjuje se okvir za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma ESB-a kako bi se osiguralo da se sve relevantne informacije sustavno prikupe i pravodobno proslijede Izvršnom odboru.

3.2. Zaposlenici

Pripreme za pokretanje SSM-a 4. studenoga 2014. znatno su utjecale na zapošljavanje u ESB-u. Prosječan broj radnih mjesta (koji odgovara radu na puno

⁴ Uredba (EZ) br. 1073/1999

radno vrijeme) zaposlenika u ugovornom odnosu s ESB-om povećao se s 1.683, koliko je iznosio u 2013., na 2.155 u 2014. godini. Na kraju 2014. godine broj zaposlenih iznosio je 2.577. Dodatne informacije možete pronaći u bilješci 30. godišnjih finansijskih izvještaja „Troškovi osoblja”.

Dvogodišnji program za potporu u promjeni karijere, koji je pokrenut u siječnju 2013., uspješno je završen: 45 zaposlenika primilo je potporu za nastavak karijere izvan ESB-a.

3.3. Upravljanje portfeljima

ESB ima dvije vrste investicijskih portfelja, a to su investicijski portfelj deviznih pričuva nominiran u američkim dolarima i japanskim jenima te investicijski portfelj vlastitih sredstava nominiran u eurima. Osim toga, finansijska sredstva mirovinskih planova ESB-a ulaze se u portfelj kojim se upravlja izvana. ESB za potrebe monetarne politike drži i vrijednosne papire nominirane u eurima, kupljene u okviru programa za tržišta vrijednosnih papira, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i triju programa kupnje pokrivenih obveznica.

3.4. Izrada finansijskih izvještaja ESB-a

Godišnje finansijske izvještaje ESB-a izrađuje Izvršni odbor u skladu s računovodstvenim politikama koje utvrđuje Upravno vijeće.⁵

Odjel Financijsko izvještavanje i finansijska politika glavne uprave Uprava za opće poslove u suradnji s drugim poslovnim područjima zadužen je za izradu godišnjih finansijskih izvještaja te za osiguravanje da se sva povezana dokumentacija pravodobno stavi na raspolaganje vanjskim revizorima i tijelima ESB-a nadležnim za odlučivanje.

Odbor za upravljanje imovinom i obvezama ESB-a, sastavljen od predstavnika funkcija ESB-a za operacije na tržištu, računovodstvo, finansijsko izvještavanje, upravljanje rizicima i proračun, sustavno prati i procjenjuje sve činitelje koji mogu utjecati na bilancu i račun dobiti i gubitka ESB-a. Pregledava godišnje finansijske izvještaje i povezanu dokumentaciju prije nego što se podnesu na odobrenje Izvršnom odboru.

Procesi finansijskog izvještavanja i godišnji finansijski izvještaji ESB-a mogu podlijegati unutarnjoj reviziji. Svi izvještaji unutarnje revizije, koji mogu obuhvaćati i revizorske preporuke upućene dotičnim poslovnim područjima, dostavljaju se Izvršnom odboru.

Nadalje, godišnje finansijske izvještaje ESB-a revidiraju neovisni vanjski revizori koje je preporučilo Upravno vijeće i odobrilo Vijeće EU-a. Vanjski revizori pregledavaju poslovne knjige i račune ESB-a te imaju neograničen pristup svim informacijama o

⁵ Vidjeti bilješke o računovodstvenim politikama.

njegovim transakcijama. Dužni su izraziti mišljenje o tome daju li godišnji finansijski izvještaji točan i objektivan prikaz finansijskog položaja ESB-a i rezultata njegova poslovanja, u skladu s računovodstvenim politikama koje je utvrdilo Upravno vijeće. U vezi s tim vanjski revizori ocjenjuju dostatnost unutarnjih kontrola koje se primjenjuju na pripremu i prikaz godišnjih finansijskih izvještaja, kao i prikladnost primjenjenih računovodstvenih politika.

Nakon što Izvršni obor odobri njihovo izdavanje, godišnji finansijski izvještaji, zajedno s mišljenjem vanjskih revizora i svom odgovarajućom dokumentacijom, podnose se na pregled Odboru za reviziju prije predaje na odobrenje Upravnem vijeću.

Upravno vijeće u veljači svake godine odobrava godišnje finansijske izvještaje ESB-a, koji se odmah potom objavljuju. Od 2015. godišnji finansijski izvještaji objavljivat će se zajedno s izvješćem o poslovanju i konsolidiranom bilancom Eurosustava.

4. Upravljanje rizicima

ESB je izložen i finansijskim i operativnim rizicima. Upravljanje rizicima stoga je ključna sastavnica njegovih djelatnosti, a provodi se kontinuiranim utvrđivanjem, procjenom, smanjenjem i praćenjem rizika.

4.1. Finansijski rizici

Finansijski rizici proizlaze iz temeljnih djelatnosti ESB-a i s njima povezane izloženosti rizicima, a posebice iz (a) deviznih pričuva i zlata u njegovu vlasništvu, (b) njegovih investicijskih portfelja nominiranih u eurima i (c) vrijednosnih papira u njegovu vlasništvu kupljenih za potrebe monetarne politike u sklopu triju programa kupnje pokrivenih obveznica, programa za tržišta vrijednosnih papira i programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Finansijski rizici koji proizlaze iz takve izloženosti obuhvaćaju kreditni, tržišni i likvidnosni rizik. ESB odlučuje o raspodjeli svoje imovine te provodi odgovarajuće okvire za upravljanje rizicima i dubinsku analizu, uzimajući u obzir ciljeve i svrhe različitih portfelja i finansijske izloženosti, kao i željene razine rizika koje su odredila tijela ESB-a nadležna za odlučivanje. Kako bi se osiguralo održavanje rizika na tim razinama u svakom trenutku, ESB redovito prati i mjeri rizike, po potrebi poduzima odgovarajuće korake za smanjenje rizika i redovito revidira raspodjelu svoje imovine, kao i okvire za upravljanje rizicima.

Finansijske rizike moguće je kvantificirati primjenom raznih mjera rizika. Za procjenu tih rizika ESB primjenjuje vlastite tehnike procjene rizika, koje se oslanjaju na zajednički okvir simulacije tržišta i kreditnog rizika. Ključni koncepti, tehnike i prepostavke modeliranja na kojima se zasnivaju mjere rizika oslanjaju se na tržišne

norme.⁶ Za stjecanje cjelovita uvida u moguće rizične događaje koji bi se mogli javljati različitom učestalošću i imati različite stupnjeve težine, ESB se služi dvjema vrstama statističkih mjera, a to su vrijednost pod rizikom (VaR) i očekivani manjak (ES),⁷ koje se izračunavaju za više razina pouzdanosti. Nadalje, koristi se i analizama osjetljivosti i stresnih scenarija u svrhu boljeg razumijevanja i nadopune statističkih procjena rizika.

Financijski rizici kojima je ESB bio izložen putem svoje financijske imovine, izmjereni kao VaR na razini pouzdanosti 95 % tijekom jednogodišnjeg razdoblja (VaR 95 %), 31. prosinca 2014. iznosili su ukupno 8,6 milijarda EUR, odnosno ostali su nepromjenjeni u usporedbi s ukupnim rizikom procijenjenim 31. prosinca 2013.⁸

4.1.1. Kreditni rizik

ESB svojim kreditnim rizikom, koji se sastoji od rizika nepodmirenja kreditnih obveza i kreditnog migracijskog rizika,⁹ uglavnom upravlja putem politika raspodjele imovine, kriterija prihvatljivosti, dubinskih analiza, sustava ograničenja izloženosti, a u određenim kreditnim operacijama i pomoći tehnika kolateralizacije. Kontrole i ograničenja rizika kojima se ESB služi za utvrđivanje svoje izloženosti kreditnom riziku razlikuju se od jedne do druge vrste operacija, što je odraz politike ili ciljeva ulaganja različitih portfelja i značajki rizika odnosne imovine.

Devizne pričuve ESB-a podložne su i riziku nepodmirenja kreditnih obveza i kreditnom migracijskom riziku. Ti su rizici, međutim, minimalni jer se pričuve ulažu u imovinu visoke kreditne kvalitete.

Zlato u vlasništvu ESB-a ne podliježe kreditnom riziku jer se zlato ne pozajmljuje trećim osobama.

Svrha investicijskog portfelja nominiranog u eurima jest osigurati ESB-u prihode za pokriće troškova poslovanja, istodobno čuvajući uloženi kapital. Razmatranja o povratu stoga imaju relativno veću ulogu u okviru raspodjele imovine i kontrole rizika za taj portfelj nego što je slučaj s deviznim pričuvama ESB-a. Ipak, kreditni rizik u pogledu te imovine održava se na umjerenoj razini.

⁶ Vjerojatnosti nepodmirivanja obveza i migracije rejtinga dobivaju se iz studija o nepodmirivanju obveza i promjenama rejtinga koje objavljaju velike rejtinške agencije. Kolebljivost, korelacije i, općenitije govoreći, zajednička kretanja varijabla kreditnog i tržišnog rizika modeliraju se pomoći pristupa koji uključuje spone (kopule) više čimbenika na temelju povjesnih podataka.

⁷ Vrijednost pod rizikom (VaR) definira se kao prag maksimalnog mogućeg gubitka za portfelj financijske imovine koji se, prema statističkom modelu, uz zadalu vjerojatnost (razina pouzdanosti) u određenom razdoblju rizika neće prekoračiti. Očekivani manjak (ES) koherentna je mjera rizika, koja daje oprezniju procjenu od VaR-a za isto razdoblje i uz istu razinu pouzdanosti jer mjeri prosječne gubitke ponderirane vjerojatnošću njihova javljanja u najpesimističnijim scenarijima s premašivanjem praga VaR-a. U tom se kontekstu gubitci definiraju kao razlike između neto vrijednosti portfelja ESB-a koja je navedena u bilanci na početku razdoblja i simuliranih vrijednosti na kraju tog razdoblja.

⁸ Procjene rizika navedene u ovom izvješću o poslovanju izrađene su pomoći dosljednog skupa metodologija i pretpostavki za izloženosti izmjerene 31. prosinca 2013. i 31. prosinca 2014.

⁹ Rizik nepodmirenja kreditnih obveza definira se kao rizik nastanka financijskih gubitaka zbog „događaja neispunjavanja obveze“, do kojeg dolazi zbog toga što dužnik (druga ugovorna strana ili izdavatelj) nije pravodobno ispunio financijske obveze. Kreditni migracijski rizik je rizik nastanka financijskih gubitaka zbog ponovnog određivanja cijena financijske imovine nakon značajnog pogoršanja njezine kreditne kvalitete i rejtinga.

Vrijednosni papiri kupljeni za potrebe monetarne politike u sklopu programa kupnje pokrivenih obveznica, programa za tržišta vrijednosnih papira i programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju te se stoga ne revaloriziraju po tržišnim cijenama. Kao posljedica toga, kreditni migracijski rizik povezan s tim vrstama izloženosti ne utječe izravno na finansijske račune ESB-a. Ti vrijednosni papiri ipak mogu biti podložni riziku nepodmirenja kreditnih obveza, a pogoršanje njihove kreditne kvalitete može se odraziti na finansijske račune ESB-a u redovitim postupcima analize i priznavanja umanjenja vrijednosti. Što se tiče programa za tržišta vrijednosnih papira profil kreditnog rizika određuje se prema raspodjeli dosadašnje kupnje po različitim državama, koja se vodila potrebama monetarne politike. Rizik nepodmirenja kreditnih obveza u slučaju triju portfelja programa kupnje pokrivenih obveznica održava se na umjerenoj razini pomoću politika raspodjele imovine te okvira ograničenja izloženosti i prihvatljivosti, čime se dobiva diverzificiran portfelj pokrivenih obveznica visoke kreditne kvalitete. Rizikom nepodmirenja kreditnih obveza povezanim s programom kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom upravlja se sveobuhvatnim postupkom dubinske analize kojim se dopunjavaju primjenjeni kriteriji prihvatljivosti i osigurava kupnja samo visokokvalitetnih, jednostavnih i transparentnih vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Dobivena razina kreditnog rizika povezanog s vrijednosnim papirima koji se drže za potrebe monetarne politike nalazi se unutar razina prihvatljivosti ESB-a.

4.1.2. Tržišni rizik¹⁰

Glavne su vrste tržišnog rizika kojima ESB podliježe pri upravljanju svojim sredstvima valutni i robni rizik (rizik cijene zlata).¹¹ ESB je izložen i kamatnom riziku.¹²

Valutni i robni rizik

ESB je izložen valutnom i robnom riziku zbog deviznih pričuva i zlata u svom vlasništvu. S obzirom na veličinu izloženosti ESB-a te kolebljivost tečajeva i cijena zlata, profilom njegova finansijskog rizika dominiraju valutni i robni rizik.

Imajući u vidu ulogu zlata i deviznih pričuva u svojoj politici, ESB ne nastoji ukloniti valutni i robni rizik. Ti se rizici uglavnom smanjuju diverzifikacijom sredstava po različitim valutama i u zlatu, iako raspodjelu imovine prvenstveno potiče moguća potreba za intervencijama monetarne politike.

U profilu ukupnog rizika ESB-a prevladavaju udjeli valutnog i robnog rizika. Najveći dio rizika potječe iz kolebljivosti cijene zlata i tečaja američkog dolara. U skladu s

¹⁰ Tržišni rizik je rizik od nastanka finansijskih gubitaka zbog kretanja tržišnih cijena i kamatnih stopa koje nisu povezane s kreditnim događajima.

¹¹ Valutni rizik je rizik od nastanka finansijskih gubitaka od pozicija nominiranih u stranoj valuti zbog fluktuacija tečaja. Robni rizik je rizik od nastanka finansijskih gubitaka od robe u vlasništvu ESB-a zbog fluktuacija njezinih tržišnih cijena.

¹² Kamatni rizik je rizik od nastanka finansijskih gubitaka zbog pada vrijednosti finansijskih instrumenata u odnosu na tržišne cijene kao posljedica nepovoljnih promjena važećih kamatnih stopa (prinosa).

pravilima Eurosustava računi revalorizacije u zlatu i u američkim dolarima, koji su 31. prosinca 2014. iznosili 12,1 milijardu EUR (2013.: 10,1 milijardu EUR), odnosno 6,2 milijarde EUR (2013.: 1,7 milijarda EUR), mogu se koristiti za apsorbiranje utjecaja budućih nepovoljnih kretanja cijena odnosne imovine, čime se ublažava ili čak sprečava bilo kakav utjecaj na račun dobiti i gubitka ESB-a.

Kamatni rizik

Vrijednosni papiri kupljeni u sklopu triju programa kupnje pokrivenih obveznica, programa za tržišta vrijednosnih papira i programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom vrednuju se po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju te se stoga ne revaloriziraju po tržišnim cijenama. Zbog toga nisu izravno izloženi kamatnom riziku.

Nasuprot tome, najveći dio deviznih pričuva i investicijskih portfelja ESB-a nominiranih u eurima ulaze se u vrijednosne papiere s fiksnim prinosom, koji se revaloriziraju po tržišnim cijenama te su stoga izloženi kamatnom riziku. Kamatnim rizikom koji proizlazi iz tih portfelja upravlja se putem politika raspodjele imovine i ograničenja tržišnog rizika, kojima se osigurava zadržavanje tržišnog rizika na razinama koje su odraz željenog omjera dobiti i rizika ESB-a za različite portfelje. Kada se željeni omjer dobiti i rizika izražava modificiranim trajanjem¹³ portfelja instrumenata s fiksnim prihodom, razlike u željenom omjeru dobiti i rizika dovode do duljeg modificiranog trajanja za investicijski portfelj nominiran u eurima nego za devizne pričuve.

Kamatni rizik kojem je ESB izložen ograničen je i tijekom 2014. godine bio je uglavnom stabilan na niskim razinama.

4.1.3. Likvidnosni rizik

S obzirom na ulogu eura kao važne valute pričuva, ulogu ESB-a kao središnje banke i strukturu njegove imovine i obveza, jedini značajan likvidnosni rizik kojem ESB podliježe jest rizik od nastanka finansijskih gubitaka zbog nemogućnosti likvidacije imovine po prevladavajućoj tržišnoj vrijednosti u primjerenom razdoblju. U tom smislu, uzimajući u obzir stabilnost ESB-ovih portfelja i njihove različite ciljeve, glavna izloženost ESB-a likvidnosnom riziku proizlazi iz njegovih deviznih pričuva jer se, radi provođenja deviznih intervencija, može ukazati potreba za likvidacijom velikih količina deviznih sredstava u kratkim razdobljima.

Likvidnosnim se rizikom koji se odnosi na devizne pričuve ESB-a upravlja utvrđivanjem raspodjele imovine i ograničenja kojima se osigurava ulaganje dovoljno velikog udjela sredstava ESB-a u imovinu koja se može brzo likvidirati uz zanemariv utjecaj na cijenu.

¹³ Modificirano trajanje mjera je osjetljivosti vrijednosti portfelja na paralelne pomake krivulja prinosova.

Profil likvidnosnog rizika portfelja ESB-a 2014. godine ostao je uglavnom stabilan.

4.2. Operativni rizik

Unutar ESB-a operativni se rizik definira kao rizik negativnog financijskog, poslovnog ili reputacijskog utjecaja ljudi,¹⁴ neprimjerene provedbe ili nedjelovanja unutarnjeg upravljanja i poslovnih procesa, nedjelovanja sustava na koje se procesi oslanjaju ili vanjskih događaja (npr. prirodnih katastrofa ili vanjskih napada). Glavni su ciljevi upravljanja operativnim rizicima u ESB-u (a) pridonijeti tome da ESB ostvari svoju glavnu zadaću i ciljeve i (b) zaštititi ugled i drugu imovinu ESB-a od gubitka, zlouporabe i štete.

U okviru upravljanja operativnim rizicima svako je poslovno područje dužno utvrditi i procijeniti svoje operativne rizike, odgovoriti na njih, izvješćivati o njima te ih pratiti. Politika tolerancije rizika ESB-a u tom kontekstu pruža smjernice za strategije odgovaranja na rizike i postupke prihvatanja rizika. Ona je povezana s matricom procjene rizika utemeljenoj na ljestvicama stupnjevanja posljedica i vjerojatnosti rizika (kod kojih se primjenjuju kvantitativni i kvalitativni kriteriji).

Tim za upravljanje operativnim rizicima i kontinuitetom poslovanja odgovoran je za održavanje okvira za upravljanje operativnim rizicima i kontinuitetom poslovanja te pružanje metodološke pomoći nositeljima rizika u vezi s upravljanjem operativnim rizikom i kontinuitetom poslovanja. Osim toga, podnosi godišnja i ad hoc izvješća o operativnim rizicima Odboru za operativne rizike i Izvršnom odboru te pruža potporu tijelima nadležnim za odlučivanje u njihovoj funkciji nadzora upravljanja operativnim rizicima ESB-a. Koordinira i provodi program upravljanja kontinuitetom poslovanja redovito ispitujući i pregledavajući mehanizme kontinuiteta poslovanja za ključne poslove ESB-a te pružajući potporu timu za upravljanje krizama, njegovim pomoćnim strukturama i poslovnim područjima u slučaju ozbiljnog poremećaja poslovanja.

5. Financijska sredstva

5.1. Kapital

Budući da je Latvija 1. siječnja 2014. uvela jedinstvenu valutu, središnja banka Latvijas Banka toga je dana uplatila iznos od 29,4 milijuna EUR. Kao rezultat te uplate i prilagodbe pondera nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala ESB-a, uplaćeni kapital ESB-a iznosio je 7.697 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2014. Podrobne informacije o kapitalu ESB-a nalaze se u bilješci 16.1. godišnjih finansijskih izvještaja „Kapital“.

¹⁴ Izraz „ljudi“ koristi se u širokom smislu i obuhvaća sve negativne utjecaje koji su posljedica djelovanja radne snage, kao i manjkavog odabira osoblja i kadrovske politike.

5.2. Rezervacije za rizike tečaja, kamatnih stopa, kredita i cijene zlata

S obzirom na znatnu izloženost ESB-a finansijskim rizicima, kao što je navedeno u odjeljku 4., ESB održava rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata. Visina tih rezervacija i trajna potreba za njima svake se godine revidira, uzimajući u obzir cijeli niz činitelja, uključujući osobito razinu udjela rizične imovine, opseg ostvarene izloženosti rizicima u tekućoj finansijskoj godini, predviđene rezultate za iduću godinu te procjenu rizika koja uključuje izračune vrijednosti pod rizikom (VaR) za rizičnu imovinu, koja se primjenjuje dosljedno tijekom vremena. Rezervacije za rizike, zajedno sa svim iznosima koji se drže u fondu opće pričuve ESB-a, ne smiju prelaziti vrijednost kapitala koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja.

Na dan 31. prosinca 2013. rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata iznosile su 7.530 milijuna EUR. Središnja banka Latvijas Banka uplatila je iznos od 30,5 milijuna EUR s učinkom od 1. siječnja 2014. Nakon što je uzelо u obzir rezultate svoje procjene rizika, Upravno je vijeće odlučilo povećati iznos rezervacija za rizike na 7.575 milijuna EUR na dan 31. prosinca 2014. Taj je iznos jednak vrijednosti kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja na dan 31. prosinca 2014.

5.3. Računi revalorizacije

Nerealizirani dobitci od zlata, stranih valuta i vrijednosnih papira, osim onih koji se vrednuju po amortiziranom trošku, ne priznaju se kao prihodi u računu dobiti i gubitka, nego se prenose izravno na račune revalorizacije koji se prikazuju na strani obveza u bilanci ESB-a. Ta se stanja mogu upotrijebiti za ublažavanje učinka bilo kojih budućih nepovoljnijih kretanja cijena i/ili tečaja te stoga predstavljaju finansijski zaštitni sloj koji povećava otpornost ESB-a na odnosne rizike.

Ukupni iznos računa revalorizacije za zlato, strane valute i vrijednosne papire iznosi je 20,2 milijarde EUR krajem prosinca 2014.¹⁵ Za dodatne informacije vidjeti bilješku o računovodstvenim politikama i bilješku 15. „Računi revalorizacije“ u bilješkama o bilanci.

¹⁵ Osim toga, bilančna stavka „računi revalorizacije“ uključuje i revalorizirane vrijednosti za primanja nakon prestanka zaposlenja.

6. Utjecaj ključnih aktivnosti na finansijske izvještaje

U tablici se nalazi pregled glavnih operacija i funkcija koje ESB obavlja u provedbi svojih zadaća i njihov utjecaj na finansijske izvještaje ESB-a.

Operacija/funkcija	Utjecaj na godišnje finansijske izvještaje ESB-a
Operacije monetarne politike	Standardne operacije monetarne politike decentralizirano provode nacionalne središnje banke Eurosustava. Stoga ti poslovi nemaju izravan učinak na godišnje finansijske izvještaje ESB-a.
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike (programi kupnje pokrivenih obveznica, program za tržišta vrijednosnih papira i program kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom)	Vrijednosni papiri koje kupuje ESB evidentiraju se pod stavkom „Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike“. Sredstva u tim portfeljima vode se po amortiziranom trošku, a najmanje jednom godišnje vrši se provjera umanjenja. Obračuni kuponskih kamata i amortizacija premije/diskonta uključeni su u račun dobiti i gubitka. ¹⁶
Investicijske aktivnosti (upravljanje deviznim pričuvama i vlastitim sredstvima)	Devizne pričuve ESB-a prikazuju se u bilanci ¹⁷ ili se odražavaju u računima izvanbilančne evidencije na datum namire. Portfelj vlastitih sredstava ECB-a prikazuje se u bilanci, uglavnom pod stavkom „Ostala finansijska imovina“. Neto kamatni prihodi, koji uključuju obračun kuponskih kamata i amortizaciju premije/diskonta, uključeni su u račun dobiti i gubitka. ¹⁸ Nerealizirani gubitci od razlika u cijeni i tečajnih razlika, kao i realizirani dobitci i gubitci koji proizlaze iz prodaje vrijednosnih papira, također su uključeni u račun dobiti i gubitka, ¹⁹ dok se nerealizirani dobitci evidentiraju u bilanci pod stavkom „Računi revalorizacije“.
Platni sustavi (TARGET 2)	Salda unutar Eurosustava nacionalnih središnjih banaka europodručja prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET2 iskazuju se u bilanci ESB-a kao jedna neto pozicija imovine ili obveza. Remuneracija tih salda uključena je u račun dobiti i gubitka pod stavkama „Ostali kamatni prihodi“ i „Ostali kamatni rashodi“.
Novčanice u optjecaju	ESB-u je dodijeljen udio od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju. Taj je udio osiguran potraživanjima od nacionalnih središnjih banaka, koja nose kamatnu stopu koja odgovara stopi na glavne operacije refinanciranja. Te su kamate uključene u račun dobiti i gubitka pod stavkom „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava“. Izdatke koji proizlaze iz prekograničnog prijevoza euronovčanica između tiskara i nacionalnih središnjih banaka radi dostave novih novčanica, kao i između nacionalnih središnjih banaka radi nadoknade manjkova kod jednih viškom zahtiva kod drugih, centralno snosi ESB. Ti su izdatci iskazani u računu dobiti i gubitka na poziciji „Usluge proizvodnje novčanica“.
Nadzor banaka	Godišnji troškovi ESB-a povezani s njegovim nadzornim zadaćama nadoknađuju se putem godišnje naknade za nadzor koja se ubire od nadziranih subjekata. Od početka studenog 2014. naknade za nadzor evidentiraju se po obračunskom načelu u računu dobiti i gubitka na poziciji „Neto prihodi od provizija i naknada“.

¹⁶ Pod stavkama „Ostali kamatni prihodi“ i „Ostali kamatni rashodi“.

¹⁷ Uglavnom pod stavkama „Zlato i potraživanja u zlatu“, „Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti“, „Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“ i „Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti“.

¹⁸ Prihodi povezani s deviznim pričuvama ESB-a navode se pod stavkom „Kamatni prihodi od deviznih pričuva“, dok se kamatni prihodi i rashodi od vlastitih sredstava odražavaju u stavkama „Ostali kamatni prihodi“ i „Ostali kamatni rashodi“.

¹⁹ Pod stavkama „Umanjenje finansijske imovine i pozicija“ i „Realizirani dobitci/gubitci od finansijskih operacija“.

7. Financijski rezultat za 2014.

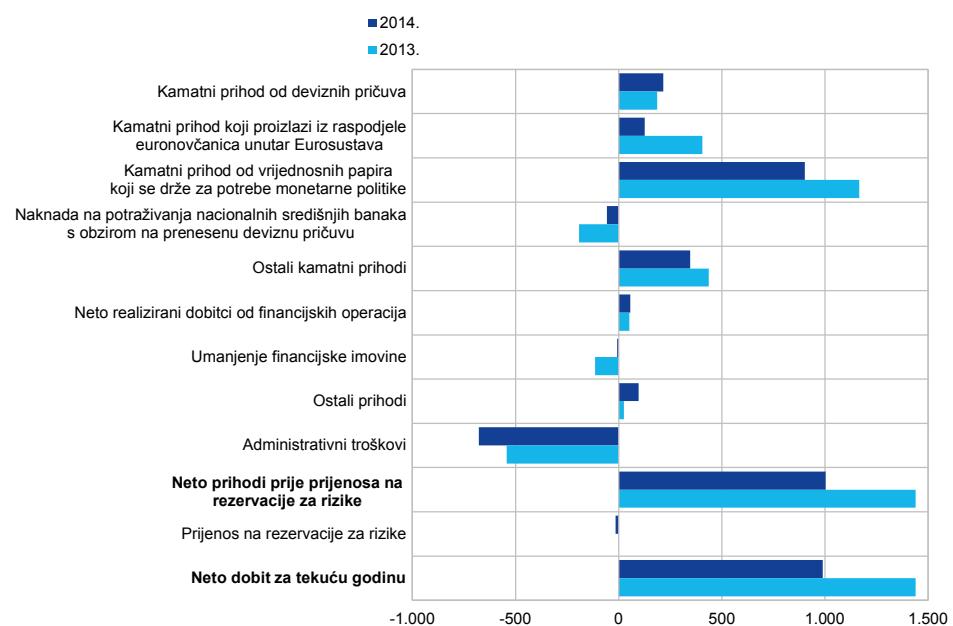
U 2014. neto dobit ESB-a iznosila je 989 milijuna EUR (2013.: 1,440 milijuna EUR) nakon prijenosa na rezervacije za rizike u visini 15 milijuna EUR (2013.: 0,4 milijuna EUR).

Grafikon br.1 prikazuje sastavnice računa dobiti i gubitka ESB-a za 2014. te usporedbu s 2013.

Grafikon 1.

Raščlamba računa dobiti i gubitka ESB-a u 2014. i 2013.

(u milijunima eura)

Izvor: ESB

Ključni događaji

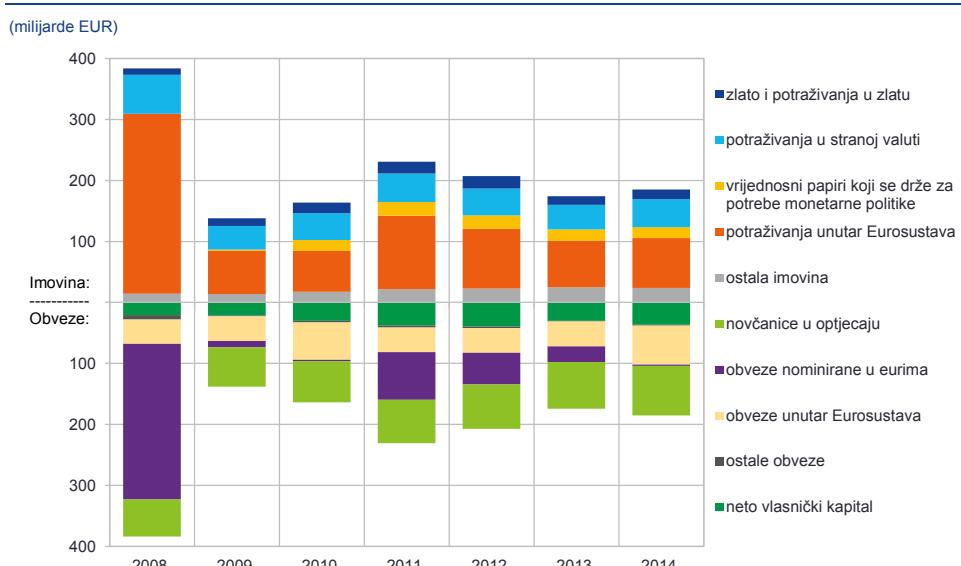
- Neto kamatni prihodi smanjili su se u 2014. na 1.536 milijuna EUR, u usporedbi s 2.005 milijuna EUR u 2013., do čega je uglavnom došlo zbog (a) nižih kamatnih prihoda od udjela ESB-a u ukupnom broju euronovčanica u optjecaju kao posljedica niže prosječne kamatne stope za glavne operacije refinanciranja u 2014. te (b) smanjenja kamatnih prihoda od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira te prvog i drugog programa kupnje pokrivenih obveznica, što je rezultat dospijeća vrijednosnih papira. Učinci tih kretanja djelomice su nadomješteni nižim kamatnim rashodom koji proizlazi iz potraživanja nacionalnih središnjih banaka europodručja s obzirom na devizne pričuve koje su prenijele na ESB.
- Ukupno povećanje tržišne vrijednosti vrijednosnih papira koji se drže u portfelju američkih dolara i u portfelju vlastitih sredstava 2014. godine dovelo je do znatno nižih umanjenja za tu godinu, i to u iznosu od 8 milijuna EUR (2013.: 115 milijuna EUR).
- Ukupni administrativni troškovi ESB-a, uključujući amortizaciju, u 2014. godini iznosili su 677 milijuna EUR, u odnosu na 527 milijuna EUR u 2013. Do tog je povećanja uglavnom došlo zbog troškova koji su nastali u vezi s Jedinstvenim nadzornim mehanizmom. Velika većina troškova nastalih u vezi s izgradnjom nove zgrade ESB-a kapitalizirana je i isključena iz ove stavke.
- U studenome 2014. ESB je preselio u novu zgradu. Kao posljedica toga, kapitalizirani troškovi koji su nastali do tog trenutka preneseni su iz stavke „Imovina u izgradnji“ na odgovarajuće pozicije u imovini. Amortizacija je započela u siječnju 2015. u skladu s politikom amortizacije ESB-a.
- Promjena u računovodstvenoj politici: kao što je navedeno u bilješkama o računovodstvenim politikama, izmijenjen je postupak u vezi s vrijednosnim papirima koji se drže za potrebe monetarne politike. Ti se vrijednosni papiri sada vode po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju, bez obzira na to drže li se do dospijeća. Ta promjena nije utjecala na finansijski rezultat ESB-a.

8. Dugoročna kretanja u finansijskim izvještajima ESB-a

U dijagramima 2. i 3. predstavljena su kretanja bilance i računa dobiti i gubitka ESB-a, kao i njihovih komponenata, u razdoblju od 2008. do 2014.

Grafikon 2.

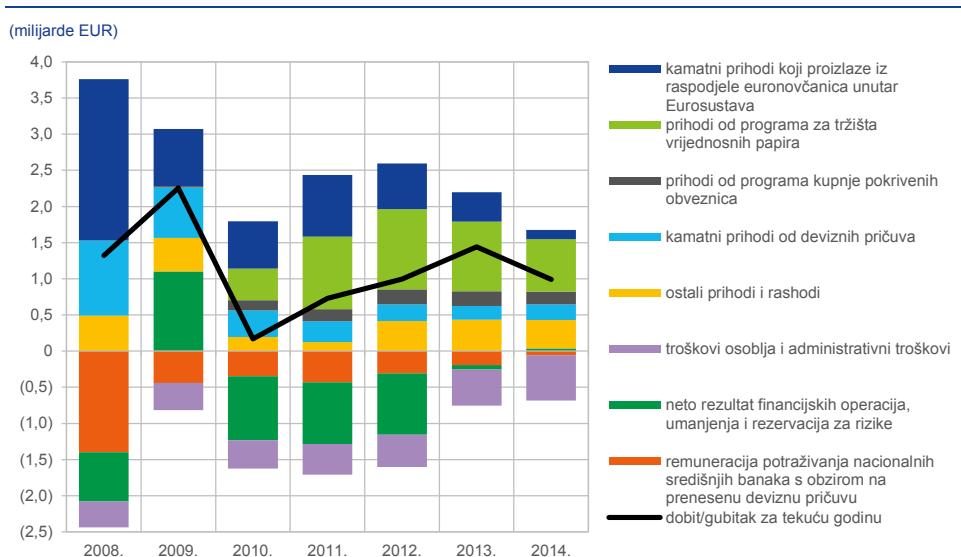
Kretanja bilance ESB-a u razdoblju od 2008. do 2014.

Izvor: ESB

Grafikon 3.

Kretanja računa dobiti i gubitka ESB-a u razdoblju od 2008. do 2014.

Izvor: ESB

Bilanca ESB-a znatno se smanjila od 2008. godine. Poboljšanje uvjeta financiranja u američkim dolarima za druge ugovorne strane iz Eurosustava dovela je do postupnog smanjenja operacija za puštanje likvidnosti u američkim dolarima koje nudi Eurosustav. Istodobno smanjenje potraživanja ESB-a unutar Eurosustava i njegovih obveza nominiranih u eurima bio je glavni činitelj ukupnog smanjenja bilance ESB-a u navedenom razdoblju. To je smanjenje samo djelomično nadomješteno (a) povećanjem broja novčanica u optjecaju, (b) kupnjom vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike i (c) povećanjem neto vlasničkog kapitala, koji se sastoji od kapitala ESB-a, rezervacija za opće rizike i računa revalorizacije.

Na veličinu neto dobiti ESB-a u istom razdoblju utjecali su činitelji navedeni u nastavku.

- Stopa glavnih operacija refinanciranja smanjila se, zbog čega je znatno smanjena emisijska dobit ESB-a. Prosječna stopa u 2014. iznosila je 0,16 %, u usporedbi s 4 % u 2008. Kao posljedica toga, kamatni prihodi od novčanica u optjecaju pali su s 2,2 milijarde EUR u 2008 na 0,1 milijardu EUR u 2014.
- Iznos od 3,6 milijarda EUR prenesen je na rezervacije za opće rizike za tečajni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik cijene zlata. Iznosi preneseni na te rezervacije smanjuju iskazanu dobit za jednake iznose.
- Prihodi od deviznih pričuva postupno su se smanjivali, uglavnom zbog smanjenja prinosa u američkim dolarima i iz toga proizašlog smanjenja prihoda od kamata ostvarenih na portfelju američkih dolara. Neto prihodi od deviznih pričuva iznosili su u 2014. 0,2 milijarde EUR, u odnosu na 1,0 milijardu EUR u 2008.
- Kupnjom vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike, u sklopu portfelja programa za tržišta vrijednosnih papira i programa kupnje pokrivenih obveznica, u prosjeku je ostvareno 55 % ukupnih neto kamatnih prihoda ESB-a tijekom posljednjih pet godina.

Financijski izvještaji ESB-a

Bilanca na dan 31. prosinca 2014.

IMOVINA	Bilješka	2014. EUR	2013. EUR
Zlato i potraživanja u zlatu	1.	15.980.317.601	14.063.991.807
Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti	2.		
Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)	2.1.	669.336.060	627.152.259
Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina	2.2.	43.730.904.005	38.764.255.039
		44.400.240.065	39.391.407.298
Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti	2.2.	1.783.727.949	1.270.792.764
Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima	3.		
Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti	3.1.	0	535.000.000
Ostala potraživanja od kreditnih institucija iz europodručja nominirana u eurima	4.	2.120.620	9.487
Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima	5.		
Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike	5.1.	17.787.948.367	18.159.937.704
Potraživanja unutar Eurosustava	6.		
Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava	6.1.	81.322.848.550	76.495.146.585
Ostala imovina	7.		
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina	7.1.	1.249.596.659	971.175.790
Ostala finansijska imovina	7.2.	20.626.359.858	20.466.245.900
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	7.3.	319.624.726	104.707.529
Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi	7.4.	725.224.031	977.552.068
Razno	7.5.	1.092.627.246	1.739.308.724
		24.013.432.520	24.258.990.011
Ukupno imovina		185.290.635.672	174.175.275.656

OBVEZE		Bilješka	2014. EUR	2013. EUR
Novčanice u optjecaju	8.	81.322.848.550	76.495.146.585	
Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima	9.			
Ostale obveze	9.1.	1.020.000.000	1.054.000.000	
Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima	10.	900.216.447	24.765.513.795	
Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti	11.			
Depoziti, salda i ostale obveze	11.1.	458.168.063	18.478.777	
Obveze unutar Eurosustava	12.			
Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva	12.1.	40.553.154.708	40.309.644.425	
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	12.2.	23.579.372.965	119.857.494	
		64.132.527.673	40.429.501.919	
Ostale obveze	13.			
Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente	13.1.	178.633.615	185.010.549	
Obračunati rashodi i odgođeni prihodi	13.2	96.191.651	370.542.207	
Razno	13.3.	869.549.503	786.331.706	
		1.144.374.769	1.341.884.462	
Rezervacije	14.	7.688.997.634	7.619.546.534	
Računi revalorizacije	15.	19.937.644.696	13.358.190.073	
Kapital i pričuve	16.			
Kapital	16.1.	7.697.025.340	7.653.244.411	
Dobit tekuće godine		988.832.500	1.439.769.100	
Ukupno obveze		185.290.635.672	174.175.275.656	

Račun dobiti i gubitka za godinu koja završava 31. prosinca 2014.

	Bilješka	2014. EUR	2013. EUR
Kamatni prihodi od deviznih pričuva	24.1.	217.003.159	187.279.973
Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava	24.2.	125.806.228	406.310.130
Ostali kamatni prihodi	24.4.	2.512.243.088	6.477.297.658
<i>Kamatni prihodi</i>		2.855.052.475	7.070.887.761
Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s obzirom na prenesenu deviznu pričuvu	24.3.	(57.015.146)	(192.248.631)
Ostali kamatni rashodi	24.4.	(1.262.336.836)	(4.873.777.652)
<i>Kamatni rashodi</i>		(1.319.351.982)	(5.066.026.283)
Neto kamatni prihodi	24.	1.535.700.493	2.004.861.478
Realizirani dobitci/gubitci od finansijskih operacija	25.	57.260.415	52.122.402
Umanjenje finansijske imovine i pozicija	26.	(7.863.293)	(114.607.365)
Prijenos na/iz rezervacija za valutni, kamatni, kreditni rizik i rizik cijene zlata		(15.009.843)	(386.953)
Neto rezultat finansijskih operacija, umanjenja i rezervacija za rizike		34.387.279	(62.871.916)
Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija	27., 28.	28.158.654	(2.126.773)
Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela	29.	780.935	1.168.907
Ostali prihodi	30.	67.253.502	26.107.807
Ukupni neto prihodi		1.666.280.863	1.967.139.503
Troškovi osoblja	31.	(301.142.390)	(240.523.980)
Administrativni troškovi	32.	(353.579.537)	(268.183.737)
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine		(15.312.728)	(10.468.686)
Usluge proizvodnje novčanica	33.	(7.413.708)	(8.194.000)
Dobit tekuće godine		988.832.500	1.439.769.100

U Frankfurtu na Majni, 10. veljače 2015.

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

Mario Draghi
predsjednik

Računovodstvene politike¹

Oblik i predstavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji ESB-a oblikovani su kao objektivan prikaz finansijske pozicije ESB-a i rezultata njegova poslovanja. Izrađeni su u skladu s računovodstvenim politikama,² koje Upravno vijeće ESB-a smatra primjerenim naravi djelatnosti središnje banke.

Računovodstvena načela

Rukovodili smo se sljedećim računovodstvenim načelima: ekomska stvarnost i transparentnost, opreznost, priznavanje događaja nakon datuma bilance, materijalnost, načelo trajnosti poslovanja, načelo nastanka događaja, dosljednost i usporedivost.

Priznavanje imovine i obveza

Imovina ili obveza priznaje se u bilanci samo ako je vjerojatno je da će svaka povezana buduća ekomska korist pritjecati ESB-u ili od njega otjecati, ako se svi povezani rizici i nagrade, u znatnom dijelu, prenose na ESB te ako je moguće pouzdano izmjeriti trošak ili vrijednost imovine ili iznos obveza.

Računovodstvene osnove

Izvještaji su sastavljeni primjenom načela povjesnog troška, prilagođeni s obzirom na tržišno vrednovanje utrživih vrijednosnih papira (osim onih koji se drže za potrebe monetarne politike), zlata i sve druge bilančne ili izvanbilančne imovine i obveza u stranoj valuti. Transakcije finansijskom imovinom i obvezama u finansijskim su izvještajima evidentirane na osnovi datuma namire.

Sve transakcije finansijskim instrumentima nominiranim u stranoj valuti, osim promptnih transakcija vrijednosnim papirima, evidentiraju se na računima izvanbilančne evidencije na datum trgovanja. Na datum namire izvanbilančna se knjiženja poništavaju, a transakcije se knjiže u bilanci. Kupnja i prodaja strane valute utječu na neto valutnu poziciju na datum trgovanja, kada se izračunavaju i realizirani rezultati koji proizlaze iz prodaje. Obračunata kamata, premija ili diskont obračunati u vezi s finansijskim instrumentima nominiranim u stranoj valuti izračunavaju se i

¹ Detaljne računovodstvene politike ESB-a utvrđene su u Odluci ESB/2010/21 od 11. studenoga 2010., SL L 35, 9.2.2011., str. 1. Odluka je posljednji put izmijenjena Odlukom ESB/2014/55 od 15. prosinca 2014., koja još nije objavljena u Službenom listu.

² Te su politike u skladu s odredbama članka 26. stavka 4. Statuta ESSB-a, koje zahtijevaju usklađen pristup pravilima kojima se uređuje računovodstveno i finansijsko izvještavanje o operacijama Eurosustava.

evidentiraju na dnevnoj osnovi, pa ti obračuni na dnevnoj osnovi utječu na valutnu poziciju.

Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti

Imovina i obveze nominirani u stranoj valuti pretvaraju se u eure po tečaju koji je vrijedio na datum bilance. Prihodi i rashodi pretvaraju se u eure po tečaju na dan evidentiranja. Revalorizacija imovine i obveza u stranoj valuti, uključujući bilančne i izvanbilančne instrumente, provodi se za svaku valutu posebno.

Revalorizacija imovine i obveza nominiranih u stranoj valuti radi usklađenja s tržišnom cijenom provodi se zasebno od revalorizacije zbog promjene deviznog tečaja.

Zlato se vrednuje po tržišnoj cijeni na kraju godine. Za zlato se revalorizacijske razlike zbog promjene cijena i tečaja ne tretiraju različito, već se evidentira samo jedna vrijednost na temelju cijene unce zlata u eurima, a ona je za godinu koja završava 31. prosinca 2014. dobivena pomoću tečaja eura u odnosu na američki dolar za 31. prosinca 2014.

Posebna prava vučenja (SDR) definirana su kao košarica valuta. Za potrebe revalorizacije udjela ESB-a u posebnim pravima vučenja njihova vrijednost u eurima izračunana je na temelju ponderiranog zbroja tečajeva četiri glavne valute (američkog dolara, eura, japanskog jena i funte sterlinga) 31. prosinca 2014.

Vrijednosni papiri

Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Do 2014. svi vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike klasificirali su se kao oni koji se drže do dospijeća, zbog čega su se vrednovali po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju. Upravno vijeće odlučilo je 2014. da će se vrijednosni papiri koji se trenutačno drže za potrebe monetarne politike voditi po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju bez obzira na to drže li se do dospijeća. Ta promjena računovodstvene politike nije rezultirala usklađenjem usporedivih podataka za 2013. jer su se svi takvi vrijednosni papiri već vrednovali po amortiziranom trošku koji podliježe umanjenju.

Ostali vrijednosni papiri

Utrživi vrijednosni papiri (osim vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike) i slična imovina vrednuju se po srednjim tržišnim cijenama ili na temelju odgovarajuće krivulje prinosa za svaki pojedini vrijednosni papir na datum bilance. Opcije ugrađene u vrijednosne papire ne izdvajaju se za potrebe vrednovanja. Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. upotrijebljene su srednje tržišne cijene na

dan 30. prosinca 2014. Nelikvidne dionice vrednuju se po trošku nabave koji podliježe umanjenju.

Priznavanje prihoda

Prihodi i rashodi priznaju se u razdoblju u kojem su zarađeni ili nastali.³ Realizirani dobitci i gubitci koji proizlaze iz prodaje deviza, zlata i vrijednosnih papira iskazuju se u računu dobiti i gubitka. Takvi realizirani dobitci i gubitci računaju se s obzirom na prosječan trošak nabave dotične imovine.

Nerealizirani dobitci ne priznaju se kao prihod, već se evidentiraju izravno na računu revalorizacije.

Nerealizirani gubitci iskazuju se u računu dobiti i gubitka ako na kraju godine premaši iznos prethodnih revalorizacijskih prihoda evidentiranih na odgovarajućem računu revalorizacije. Takvi nerealizirani gubitci od nekog vrijednosnog papira, valute ili zlata ne netiraju se s nerealiziranim dobitcima od drugih vrijednosnih papira, valuta ili zlata. U slučaju takvog nerealiziranog gubitka po bilo kojoj stavki iskazanoj u računu dobiti i gubitka, prosječni trošak nabave te stavke smanjuje se na tečaj ili tržišnu cijenu na kraju godine. Nerealizirani gubitci od kamatnog ugovora o razmjeni iskazani u računu dobiti i gubitka na kraju godine amortiziraju se sljedećih godina.

Gubitci zbog umanjenja iskazuju se u računu dobiti i gubitka i ne poništavaju se sljedećih godina, osim ako se umanjenje smanji i to se smanjenje može povezati s konkretnim događajem koji je nastupio nakon što je to umanjenje prvi put evidentirano.

Premije ili diskonti koji proizlaze iz kupljenih vrijednosnih papira izračunavaju se i prikazuju kao kamatni prihodi te se amortiziraju tijekom preostalog razdoblja do dospijeća vrijednosnih papira.

Obratne transakcije

Obratne transakcije su operacije kojima ESB kupuje ili prodaje imovinu na temelju repo ugovora ili provodi kreditne operacije na temelju kolateralala.

Vrijednosni papiri se na temelju repo ugovora prodaju za gotovinu, pri čemu se istodobno ugovara njihova povratna kupnja od druge ugovorne strane po dogovorenoj cijeni na neki određeni budući datum. Repo ugovori evidentiraju se kao kolateralizirani depoziti na strani obveza u bilanci. Vrijednosni papiri prodani na temelju takvog ugovora ostaju u bilanci ESB-a.

Vrijednosni papiri se na temelju obratnog repo ugovora kupuju za gotovinu, pri čemu se istodobno ugovara njihova povratna prodaja drugoj ugovornoj strani po

³ Za administrativna vremenska razgraničenja i rezervacije za administrativne troškove vrijedi minimalni prag od 100.000 EUR.

dogovorenog cijeni na neki određeni budući datum. Obratni repo ugovori evidentiraju se kao kolateralizirani krediti na strani imovine u bilanci, ali nisu uključeni u držanja vrijednosnih papira ESB-a.

Obratne transakcije (uključujući transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira) koje se provode u sklopu programa automatiziranog pozajmljivanja vrijednosnih papira u bilanci se evidentiraju samo ako se kolateral nudi u obliku pologa gotovine na račun ESB-a. ESB u 2014. nije primio nikakav kolateral u obliku gotovine u vezi s takvima transakcijama.

Izvanbilančni instrumenti

Valutni instrumenti, tj. terminske transakcije u stranoj valuti, terminske strane valutnih ugovora o razmjени i drugi valutni instrumenti koji uključuju razmjenu jedne valute za drugu na određeni datum u budućnosti, uključuju se u neto valutne pozicije za izračun pozitivnih i negativnih tečajnih razlika.

Kamatni instrumenti revaloriziraju se po pojedinim stawkama. Dnevne promjene varijacijske marže nedospjelih kamatnih ročnica evidentiraju se u računu dobiti i gubitka. Terminske transakcije vrijednosnim papirima i kamatni ugovori o razmjeni vrednuju se u skladu s općeprihvaćenim metodama vrednovanja pomoću konkretnih tržišnih cijena i kamata te diskontnih faktora od datuma namire do datuma vrednovanja.

Događaji nakon datuma bilance

Vrijednosti imovine i obveza usklađuju se za događaje koji su se zbili između datuma godišnje bilance i datuma na koji Izvršni odbor dopusti podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja ESB-a Upravnom vijeću na odobrenje, ako ti događaji znatno utječu na stanje imovine ili obveza na datum bilance.

Važni događaji nakon datuma bilance koji ne utječu na stanje imovine i obveza na datum bilance objavljaju se u bilješkama.

Salda unutar ESSB-a/Eurosustava

Salda unutar ESSB-a uglavnom su rezultat prekograničnih plaćanja unutar EU-a namirenih u novcu središnje banke u eurima. Te transakcije u najvećoj mjeri pokreću privatni subjekti (tj. kreditne institucije, društva i pojedinci). One se namiruju u sustavu TARGET2 – transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu – i zbog njih nastaju bilateralna salda na računima središnjih banaka EU-a u sustavu TARGET2. Ta se bilateralna salda dnevno netiraju i dodjeljuju ESB-u, tako da svakoj nacionalnoj središnjoj banci ostane samo jedna neto bilateralna pozicija prema ESB-u. Ta pozicija u poslovnim knjigama ESB-a predstavlja neto potraživanje odnosno neto obvezu svake nacionalne

središnje banke prema ostatku ESSB-a. Salda unutar Eurosustava nacionalnih središnjih banaka europolučja prema ESB-u koja proizlaze iz sustava TARGET2, kao i druga salda unutar Eurosustava nominirana u eurima (npr. privremene raspodjele dobiti nacionalnim središnjim bankama), iskazuju se u bilanci ESB-a kao jedna neto pozicija imovine ili obveza i navode se pod stavkom „Ostala potraživanja unutar Eurosustava (neto)“ ili „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)“. Salda unutar ESSB-a nacionalnih središnjih banaka izvan europolučja prema ESB-u koja proizlaze iz njihova sudjelovanja u sustavu TARGET2⁴ navode se pod stavkom „Obveze prema rezidentima izvan europolučja nominirane u eurima“.

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava uključena su kao jedna pozicija neto imovine pod stavkom „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava“ (vidjeti „Novčanice u optjecaju“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Salda unutar Eurosustava koja proizlaze iz prijenosa deviznih pričuva na ESB od strane nacionalnih središnjih banaka koje su se priključile Eurosustavu nominirana su u eurima i iskazana pod stavkom „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva“.

Postupanje s dugotrajnom imovinom

Dugotrajna imovina, uključujući nematerijalnu imovinu, uz iznimku zemljišta i umjetnina, vrednuje se po trošku nabave umanjenom za amortizaciju. Zemljišta i umjetnine vrednuju se po trošku nabave. Za potrebe amortizacije nove zgrade ESB-a troškovi se dodjeljuju odgovarajućim komponentama imovine, koje će se amortizirati u skladu s njihovim procijenjenim vijekom upotrebe. Pri obračunu amortizacije tijekom očekivanog vijeka upotrebe imovine primjenjuje se linearna metoda, počevši od tromjesečja nakon što imovina postane raspoloživa za upotrebu. Vijek upotrebe glavnih kategorija imovine je kako slijedi:

Zgrade	20, 25 ili 50 godina
Postrojenje u zgradama	10 ili 15 godina
Tehnička oprema	4, 10 ili 15 godina
Računalna, njihov hardver i softver te motorna vozila	4 godine
Namještaj	10 godina

Trajanje amortizacijskog razdoblja za kapitalizirane troškove obnove povezane s postojećim zgradama koje ESB unajmljuje prilagođeno je s obzirom na događaje koji utječu na očekivani vijek upotrebe povezane imovine.

Dugotrajna imovina cijene manje od 10.000 EUR otpisuje se u godini stjecanja.

Dugotrajna imovina koja ispunjava kriterije kapitalizacije, a još uvijek je u fazi izgradnje ili razvoja evidentira se na poziciji „Imovina u izgradnji“. Povezani troškovi

⁴ U sustavu TARGET2 sudjelovale su 31. prosinca 2014. sljedeće nacionalne središnje banke izvan europolučja: Българска народна банка (Bugska narodna banka), Danmarks Nationalbank, Lietuvos bankas, Narodowy Bank Polski i Banca Națională a României.

prenose se u odgovarajuće kategorije dugotrajne imovine kada ta imovina postane raspoloživa za upotrebu.

Mirovinski planovi ESB-a, ostala primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja

ESB upravlja planovima definiranih primanja za zaposlenike i članove Izvršnog odbora ESB-a, kao i za članove Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a.

Mirovinski plan za zaposlenike financira se imovinom fonda za dugoročna primanja zaposlenih. Obvezni doprinosi koje uplaćuje ESB u visini 19,5 %, odnosno oni koje uplaćuju zaposlenici u visini 6,7 % osnovne plaće prikazani su u stupu definiranih primanja mirovinskog plana. Zaposlenici mogu uplaćivati dodatne dobrovoljne doprinose u stup definiranih doprinsosa, koji se mogu upotrijebiti za dodatna primanja.⁵ Ta se dodatna primanja utvrđuju na temelju iznosa dobrovoljnih doprinsosa, uvećanih za povrat od ulaganja tih doprinsosa.

Za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja članova Izvršnog odbora ESB-a i članova Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a ustanovljen je sustav financiranja bez fondova. Za zaposlenike se sustav financiranja bez fondova upotrebljava za primanja nakon prestanka zaposlenja osim mirovina i za ostala dugoročna primanja.

Neto obveza na temelju definiranih primanja

Obveza priznata u bilanci pod stavkom „Ostale obveze“ u odnosu na planove definiranih primanja sadašnja je vrijednost obveze za definirana primanja na datum bilance *umanjena* za fer vrijednost imovine plana kojom se ta obveza financira.

Obvezu za definirana primanja jednom na godinu računaju neovisni aktuari metodom projicirane kreditne jedinice. Sadašnja vrijednost obveze za definirana primanja računa se diskontiranjem procijenjenih budućih novčanih tokova stopom koja se utvrđuje u odnosu na tržišne prinose, na datum bilance, na visokokvalitetne korporativne obveznice nominirane u eurima kojima su rokovi dospjeća slični trajanju obveze za mirovine.

Do aktuarskih dobitaka i gubitaka može doći zbog usklađenja na temelju iskustva (ako se rezultati razlikuju od prethodnih aktuarskih prepostavka) i promjena aktuarskih prepostavka.

⁵ Sredstva koja zaposlenik akumulira dobrovoljnim doprinosima mogu se upotrijebiti u trenutku prestanka zaposlenja za kupnju dodatne mirovine. Ta se mirovina od tog trenutka uključuje u obvezu za definirana primanja.

Neto trošak definiranih primanja

Neto trošak definiranih primanja razdvojen je u komponente koje se objavljaju u računu dobiti i gubitka te rezultate revalorizacije u odnosu na primanja nakon prestanka zaposlenja prikazane u bilanci pod stavkom „Računi revalorizacije“.

Neto iznos kojim se tereti račun dobiti i gubitka obuhvaća:

- (a) troškove minulog rada za definirana primanja u tekućoj godini
- (b) neto kamate na neto obveze na temelju definiranih primanja po diskontnoj stopi i
- (c) rezultate revalorizacije u odnosu na ostala dugoročna primanja, u cijelosti.

Neto iznos prikazan pod stavkom „Računi revalorizacije“ obuhvaća:

- (a) aktuarske dobitke i gubitke po osnovi obveze za definirana primanja
- (b) stvarni povrat na imovinu plana, isključujući iznose uključene u neto kamate na neto obvezu na temelju definiranih primanja i
- (c) svaku promjenu učinka gornje granice vrijednosti imovine, isključujući iznose uključene u neto kamate na neto obvezu na temelju definiranih primanja.

Te iznose jednom na godinu vrednuju neovisni aktuari kako bi utvrdili odgovarajuću obvezu u financijskim izvještajima.

Novčanice u optjecaju

ESB i nacionalne središnje banke europolodručja, koji zajedno čine Eurosustav, izdaju euronovčanice.⁶ Ukupna vrijednost euronovčanica u optjecaju raspodjeljuje se središnjim bankama Eurosustava posljednjeg radnog dana u svakom mjesecu u skladu s ključem za raspodjelu novčanica.⁷

ESB-u je dodijeljen udio od 8 % u ukupnoj vrijednosti euronovčanica u optjecaju, što je objavljeno u bilanci pod stavkom obveza „Novčanice u optjecaju“. Udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica osiguran je potraživanjima od nacionalnih središnjih banaka. Ta potraživanja, koja nose kamate,⁸ objavljena su pod podstavkom „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava“ (vidjeti „Salda unutar ESSB-a / Salda unutar Eurosustava“ u bilješkama o računovodstvenim politikama). Kamatni prihodi od tih potraživanja uključeni su u

⁶ Odluka ESB/2010/29 od 13. prosinca 2010. o izdavanju euronovčanica (preinaka), SL L 35, 9.2.2011., str.26., sa svim izmjenama.

⁷ „Ključ za raspodjelu novčanica“ znači postotci koji se dobivaju uzimajući u obzir udio ESB-a u ukupnom izdanju euronovčanica i primjenjujući ključ za upis kapitala na udio nacionalnih središnjih banaka u tom ukupnom iznosu.

⁸ Odluka ESB/2010/23 od 25. studenoga 2010. o raspodjeli monetarnog prihoda nacionalnih središnjih banaka država članica čija je valuta euro (preinaka), SL L 35, 9.2.2011., str.17., sa svim izmjenama.

račun dobiti i gubitka pod stavkom „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava“.

Privremena raspodjela dobiti

Prihodi ESB-a od euronovčanica u optjecaju i prihodi od vrijednosnih papira koji se drže za potrebe monetarne politike kupljenih u sklopu (a) programa za tržišta vrijednosnih papira, (b) trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica i (c) programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom u cijelosti dospijevaju nacionalnim središnjim bankama europodručja u istoj finansijskoj godini tijekom koje su ostvareni. Ako Upravno vijeće ne odluci drugačije, ESB te prihode raspodjeljuje u siječnju sljedeće godine putem privremene raspodjele dobiti.⁹ Raspodjeljuju se u cijelosti, osim ako je neto dobit ESB-a za tekuću godinu manja od njegovih prihoda od euronovčanica u optjecaju i vrijednosnih papira kupljenih u sklopu navedenih programa, a podliježu i odlukama Upravnog vijeća o prijenosu prihoda na rezervacije za valutni, kamatni, kreditni rizik te rizik cijene zlata. Upravno vijeće također može odlučiti da se prihodi od euronovčanica u optjecaju upotrijebe za pokriće troškova ESB-a u vezi s izdavanjem euronovčanica i njihovom obradom.

Reklasifikacije

Dugotrajna imovina cijene manje od 10.000 EUR prije se otpisivala u potpunosti u godini stjecanja, a njezin trošak evidentirao se na poziciji „Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine“. Zbog prirode troška ESB je 2014. odlučio uključiti povezane iznose u iznos na poziciji „Administrativni troškovi“. Usporedivi podaci za 2013. usklađeni su na sljedeći način:

	Objavljeno 2013. EUR	Usklađenje zbog reklasifikacije EUR	Ponovno iskazan iznos EUR
Amortizacija materijalne i nematerijalne dugotrajne imovine	(18.581.856)	8.113.170.	(10.468.686)
Administrativni troškovi	(260.070.567)	(8.113.170)	(268.183.737)

Ta reklasifikacija nije utjecala na neto dobit za 2013.

Ostala pitanja

S obzirom na ulogu koju ESB ima kao središnja banka, Izvršni odbor smatra da objavom izvještaja o novčanom toku čitatelji finansijskih izvještaja ne bi dobili važne dodatne informacije.

U skladu s člankom 27. Statuta ESSB-a, a na temelju preporuke Upravnog vijeća, Vijeće EU-a odobrilo je imenovanje Ernst & Young GmbH

⁹ Odluka ESB/2014/57 od 15. prosinca 2014. o privremenoj raspodjeli prihoda Europske središnje banke (preinaka), koja još nije objavljena u Službenom listu.

Wirtschaftsprfungsgesellschaft vanjskim revizorom ESB-a za razdoblje od pet godina do kraja financijske godine 2017.

Bilješke o bilanci

1. Zlato i potraživanja u zlatu

Na dan 31. prosinca 2014. ESB je imao 16.178.193 unca¹⁰ čistog zlata (2013.: 16.142.871 unca). Stanje se povećalo zato što je središnja banka Latvijas Banka, po uvođenju jedinstvene valute u Latviji, na ESB prenijela 35.322 unca čistog zlata.¹¹ Protuvrijednost držanja čistog zlata ESB-a u eurima povećala se prije svega zbog povećanja cijene zlata tijekom 2014. godine (vidjeti „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama te bilješku 15. „Računi revalorizacije“).

2. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja i rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

2.1. Potraživanja od Međunarodnog monetarnog fonda (MMF)

Ta imovina predstavlja udjele ESB-a u posebnim pravima vučenja (SDR) na dan 31. prosinca 2014. Proizlazi iz dogovora s Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) o kupoprodaji posebnih prava vučenja, pri čemu je MMF ovlašten u ime ESB-a prodavati ili kupovati posebna prava vučenja za eure unutar najniže i najviše razine udjela. Posebna prava vučenja u računovodstvene se svrhe tretiraju kao strana valuta (vidjeti „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama). Protuvrijednost udjela ESB-a u posebnim pravima vučenja u eurima povećala se prije svega zbog aprecijacije posebnih prava vučenja u odnosu na euro tijekom 2014.

2.2. Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti

Te dvije stavke sastoje se od salda kod banaka i kredita nominiranih u stranoj valuti te ulaganja u vrijednosne papire nominirane u američkim dolarima i japanskim jenima.

Potraživanja od rezidenata izvan europodručja	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Tekući računi	2.618.332.591	939.722.501	1.678.610.090
Depoziti na novčanom tržištu	1.035.952.558	1.001.428.468	34.524.090
Obratni repo ugovori	986.131.163	87.738.380	898.392.783
Ulaganja u vrijednosne papire	39.090.487.693	36.735.365.690	2.355.122.003
Ukupno	43.730.904.005	38.764.255.039	4.966.648.966

¹⁰ To odgovara masi od 503,2 tone.

¹¹ Prijenos zlata u vrijednosti 30,8 milijuna EUR izvršen je s učinkom 1. siječnja 2014.

Potraživanja od rezidenata europodručja	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Tekući računi	4.035.172	4.242.115	(206.943)
Depoziti na novčanom tržištu	1.599.827.033	1.266.550.649	333.276.384
Obratni repo ugovori	179.865.744	0	179.865.744
Ukupno	1.783.727.949	1.270.792.764	512.935.185

Do povećanja tih stavaka u 2014. godini došlo je uglavnom zbog aprecijacije američkog dolara u odnosu na euro.

Osim toga, po uvođenju jedinstvene valute u Latviji s učinkom od 1. siječnja 2014. središnja banka Latvijas Banka prenijela je na ESB devizne pričuve nominirane u japanskim jenima u vrijednosti 174,5 milijuna EUR.

Neto devizna sredstva ESB-a u američkim dolarima i japanskim jenima¹² na dan 31. prosinca 2014. iznosila su kako slijedi:

	2014. Valuta u milijunima	2013. Valuta u milijunima
Američki dolar	45.649	45.351
Japanski jen	1.080.094	1.051.062

3. Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u eurima

3.1. Salda kod banaka, ulaganja u vrijednosne papire i krediti

Na dan 31. prosinca 2013. ta se stavka sastojala od potraživanja od jedne središnje banke izvan europodručja u vezi s ugovorom o repo transakcijama zaključenim s ESB-om. Prema ugovoru, ta se središnja banka izvan europodručja mogla zadužiti u eurima na temelju prihvatljivog kolaterala radi podržavanja vlastitih operacija puštanja likvidnosti na domaćem tržištu.

Nije bilo povezanih potraživanja na dan 31. prosinca 2014.

¹² Ta se sredstva sastoje od imovine umanjene za obveze nominirane u određenoj stranoj valuti i podliježu revalorizaciji zbog kretanja deviznih tečajeva. Obuhvaćena su na pozicijama „Potraživanja od rezidenata izvan europodručja nominirana u stranoj valuti“, „Potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“, „Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi“, „Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u stranoj valuti“, „Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente“ (na strani obveza) i „Obračunati rashodi i odgođeni prihodi“, pri čemu se uzimaju u obzir transakcije terminskim ugovorima u stranoj valuti i valutnim ugovorima o razmjeni uključene u izvanbilančne stavke. Dobitci od razlika u cijeni finansijskih instrumenata nominiranih u stranoj valuti koji proizlaze iz revalorizacije nisu uključeni.

4. Ostala potraživanja od kreditnih institucija europodručja nominirana u eurima

Na dan 31. prosinca 2014. ta se stavka sastojala od tekućih računa kod rezidenata europodručja.

5. Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima

5.1. Vrijednosni papiri koji se drže za potrebe monetarne politike

Na dan 31. prosinca 2014. ta se stavka sastojala od vrijednosnih papira koje je ESB stekao u sklopu triju programa kupnje pokrivenih obveznica i programa za tržišta vrijednosnih papira te programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom.

Kupnja u sklopu prvog programa kupnje pokrivenih obveznica završena je 30. lipnja 2010., dok je drugi program kupnje pokrivenih obveznica završio 31. listopada 2012. Program za tržišta vrijednosnih papira okončan je 6. rujna 2012.

Dana 2. listopada 2014. Upravno je vijeće objavilo pojedinosti funkcioniranja trećeg programa kupnje pokrivenih obveznica i programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Ti programi, koji će trajati barem dvije godine, olakšat će kreditiranje gospodarstva europodručja, proizvesti pozitivne učinke prelijevanja i na druga tržišta te, posljedično, ublažiti stajalište monetarne politike ESB-a. U sklopu tih dvaju programa, ESB i nacionalne središnje banke mogu kako na primarnom tako i na sekundarnim tržištima kupovati pokrivenе obveznice nominirane u eurima te nadređene i zajamčene mezaninske tranše vrijednosnih papira osiguranih imovinom koji su nominirani u eurima, a izdali su ih subjekti koji su rezidenti europodručja.

Vrijednosni papiri kupljeni u sklopu svih pet programa vrednuju se po amortiziranom trošku koji podlježe umanjenju (vidjeti „Vrijednosni papiri“ u bilješkama o računovodstvenim politikama). Godišnje provjere umanjenja obavljaju se na temelju procijenjenih nadoknadivih iznosa na kraju godine. Upravno vijeće smatralo je da utvrđeni pokazatelji umanjenja nisu imali utjecaja na procijenjene buduće novčane tokove koje se očekivalo da će ESB primiti. Stoga za te vrijednosne papire u 2014. nisu bili evidentirani gubitci.

Amortizirani trošak tih vrijednosnih papira, kao i njihova tržišna vrijednost¹³ (koja nije evidentirana u bilanci ni u računu dobiti i gubitka, ali se daje isključivo za usporedbu), iznose kako slijedi:

¹³ Tržišne su vrijednosti okvirne i izvedene su iz tržišnih kotacija. Kad tržišne kotacije nisu bile dostupne, tržišne su cijene bile procijenjene pomoću internih modela Eurosustava.

	2014. EUR		2013. EUR		Promjena EUR	
	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost	Amortizirani trošak	Tržišna vrijednost
Prvi program kupnje pokrivenih obveznica	2.395.178.568	2.576.479.183	3.710.724.329	3.880.523.066	(1.315.545.761)	(1.304.043.883)
Drugi program kupnje pokrivenih obveznica	1.249.397.951	1.367.880.767	1.459.074.444	1.559.027.391	(209.676.493)	(191.146.624)
Treći program kupnje pokrivenih obveznica	2.298.798.185	2.314.787.199	-	-	2.298.798.185	2.314.787.199
Program za tržišta vrijednosnih papira	10.100.343.269	11.247.795.991	12.990.138.931	13.689.860.491	(2.889.795.662)	(2.442.064.500)
Program kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom	1.744.230.394	1.742.441.349	-	-	1.744.230.394	1.742.441.349
Ukupno	17.787.948.367	19.249.384.489	18.159.937.704	19.129.410.948	(371.989.337)	119.973.541

Do smanjenja amortiziranog troška portfelja koji se drže u sklopu (a) prvog i drugog programa kupnje pokrivenih obveznica i (b) programa za tržišta vrijednosnih papira došlo je zbog otkupa.

Upravno vijeće redovito procjenjuje finansijske rizike povezane s vrijednosnim papirima koji se drže u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira, programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom i triju programa kupnje pokrivenih obveznica.

6. Potraživanja unutar Eurosustava

6.1. Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava

Ta se stavka sastoji od potraživanja ESB-a prema nacionalnim središnjim bankama europskoga područja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava (vidjeti „Novčanice u optjecaju“ u bilješkama o računovodstvenim politikama). Remuneracija tih potraživanja izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja (vidjeti bilješku 24.2. „Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava“).

7. Ostala imovina

7.1. Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina

Ta se imovina na dan 31. prosinca 2014. sastojala od sljedećih stavaka:

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Trošak nabave			
Zemljište i zgrade	997.154.850	170.824.151	826.330.699
Postrojenje u zgradama	212.838.181	72.341	212.765.840
Računalni hardver i softver	71.812.322	76.353.659	(4.541.337)
Oprema, namještaj i motorna vozila	82.854.876	13.746.611	69.108.265
Imovina u izgradnji	16.163.065	847.217.209	(831.054.144)
Ostala dugotrajna imovina	8.241.408	7.751.953	489.455
Ukupan trošak nabave	1.389.064.702	1.115.965.924	273.098.778
Akumulirana amortizacija			
Zemljište i zgrade	(88.477.513)	(86.542.592)	(1.934.921)
Postrojenje u zgradama	(72.342)	(72.341)	(1)
Računalni hardver i softver	(38.380.961)	(45.004.046)	6.623.085
Oprema, namještaj i motorna vozila	(11.908.686)	(12.797.447)	888.761
Ostala dugotrajna imovina	(628.541)	(373.708)	(254.833)
Ukupna akumulirana amortizacija	(139.468.043)	(144.790.134)	5.322.091
Neto knjigovodstvena vrijednost	1.249.596.659	971.175.790	278.420.869

Nova zgrada ESB-a u studenome 2014. postala je spremna za upotrebu te su stoga povezani troškovi iz stavke „Imovina u izgradnji“ preneseni u odgovarajuće kategorije. Povećanje troška za pozicije „Zemljište i zgrade“, „Postrojenje u zgradama“ te „Oprema, namještaj i motorna vozila“ uglavnom je odraz tog prijenosa, kao i aktivnosti u vezi s novom zgradom ESB-a u posljednja dva mjeseca 2014.

Štoviše, doprinos Grada Frankfurta za očuvanje zgrade Grossmarkthalle u iznosu 15,3 milijuna EUR, koji je prethodnih godina objavljuvan pod stavkom „Obračunati rashodi i odgođeni prihodi“, netiran je troškovima nove zgrade.

7.2. Ostala financijska imovina

Ta se stavka sastoji od ulaganja vlastitih sredstava ESB-a¹⁴ koja se drže kao izravna protustavka kapitalu i pričuvama ESB-a, kao i od ostale financijske imovine, uključujući 3.211 dionica Banke za međunarodne namire (BIS) po trošku stjecanja u iznosu 41,8 milijuna EUR.

Sastavnice te stavke su sljedeće:

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Tekući računi u eurima	4.684.410	4.620.701	63.709
Vrijednosni papiri nominirani u eurima	19.091.635.302	18.068.315.142	1.023.320.160
Obratni repo ugovori u eurima	1.488.138.078	2.351.403.533	(863.265.455)
Ostala financijska imovina	41.902.068	41.906.524	(4.456)
Ukupno	20.626.359.858	20.466.245.900	160.113.958

¹⁴ Repo ugovori provedeni u sklopu upravljanja portfeljem vlastitih sredstava iskazuju se pod stavkom „Razno“ na strani obveza (vidjeti bilješku 13.3. „Razno“).

Do neto povećanja te stavke u 2014. došlo je uglavnom zbog (a) reinvestiranja kamatnih prihoda ostvarenih od portfelja vlastitih sredstava i (b) povećanja tržišne vrijednosti vrijednosnih papira nominiranih u eurima.

7.3. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Ta se stavka uglavnom sastoji od promjena u vrednovanju transakcija valutnim ugovorima o razmjeni i terminskim ugovorima u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2014. bile nepodmirene (vidjeti bilješku 22. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti“). Te promjene u vrednovanju proizlaze iz preračunavanja iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po deviznim tečajevima važećim na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima koje proizlaze iz preračunavanja transakcija po prosječnom trošku nabave dotične strane valute na taj dan (vidjeti „Izvanbilančni instrumenti“ i „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

U tu su stavku također ušli valorizacijski dobitci od nepodmirenih transakcija kamatnim ugovorima o razmjeni (vidjeti bilješku 20. „Kamatni ugovori o razmjeni“).

7.4. Obračunati prihodi i unaprijed plaćeni troškovi

U tu stavku u 2014. godini ušla je obračunata kuponska kamata na vrijednosne papire, uključujući nepodmireni iznos kamata plaćen prilikom stjecanja, u visini 603,9 milijuna EUR (2013.: 708,3 milijuna EUR) (vidjeti bilješku 2.2. „Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“, bilješku 5. „Vrijednosni papiri rezidenata europodručja nominirani u eurima“ te bilješku 7.2. „Ostala finansijska imovina“).

Uključena je i obračunata nedospjela kamata na salda unutar sustava TARGET2, koju nacionalne središnje banke europodručja duguju za prosinac 2014., u iznosu 25,5 milijuna EUR (2013.: 155,1 milijun EUR), te obračunata nedospjela kamata na potraživanja ESB-a u vezi s raspodjelom euronovčanica unutar Eurosustava za posljednje tromjesečje tekuće godine (vidjeti „Novčanice u optjecaju“ u bilješkama o računovodstvenim politikama), u iznosu 10,0 milijuna EUR (2013.: 69,2 milijuna EUR).

U tu su stavku također uključeni (a) obračunati prihodi od zajedničkih projekata Eurosustava (vidjeti bilješku 30. „Ostali prihodi“), (b) obračunati prihodi u svezi s Jedinstvenim nadzornim mehanizmom (vidjeti bilješku 28. „Prihodi i rashodi povezani s nadzornim zadaćama“), (c) obračunati kamatni prihodi od ostale finansijske imovine i (d) razni unaprijed plaćeni troškovi.

7.5. Razno

Ta se stavka sastojala uglavnom od obračunatih iznosa privremeno raspodijeljene dobiti ESB-a (vidjeti „Privremena raspodjela dobiti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama te bilješku 12.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)“).

U nju su također bili uključeni:

- (a) salda u vezi s nepodmirenim transakcijama valutnim ugovorima o razmjeni i terminskim ugovorima u stranoj valuti na dan 31. prosinca 2014. koja proizlaze iz prethodnog preračunavanja tih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po prosječnom trošku nabave dotične valute na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima po kojima su te transakcije prvotno bile knjižene (vidjeti „Izvanbilančni instrumenti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama)
- (b) potraživanje od njemačkog Saveznog ministarstva financija s obzirom na nadoknadive iznose plaćenog poreza na dodanu vrijednost i drugih neizravnih poreza. Ti se porezi vraćaju prema odredbama članka 3. Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije, primjenjivima na ESB na temelju članka 39. Statuta ESSB-a.

8. Novčanice u optjecaju

Ta se stavka sastoji od udjela ESB-a (8 %) u ukupnom broju euronovčanica u optjecaju (vidjeti „Novčanice u optjecaju“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

9. Obveze prema ostalim rezidentima europodručja nominirane u eurima

9.1. Ostale obveze

Ta stavka obuhvaća depozite kojima se članice bankovnog udruženja za euro Euro Banking Association (EBA) koriste kako bi ESB-u pružile kolateral za plaćanja EBA-e koja se namiruju putem sustava TARGET2.

10. Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima

Na dan 31. prosinca 2014. tu je stavku činio iznos u visini 0,9 milijarda EUR (2013.: 24,6 milijarda EUR), a sastojao se od salda nacionalnih središnjih banaka izvan europodručja i drugih središnjih banaka kod ESB-a koja proizlaze iz, ili su protustavka, transakcija obrađenih putem sustava TARGET2. Do smanjenja tih salda u 2014. došlo je zbog plaćanja rezidenata izvan europodručja rezidentima europodručja, koja su dovela do povećanja salda nacionalnih središnjih banaka

eupodručja u odnosu na ESB unutar sustava TARGET2 (vidjeti bilješku 12.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)“).

U 2013. u tu je stavku bio uključen i iznos od 0,2 milijarde EUR koji proizlazi iz dogovora o privremenoj međusobnoj valutnoj zamjeni sa središnjom bankom SAD-a. Prema tom dogovoru, središnja banka SAD-a putem transakcija zamjene osigurava američke dolare ESB-u s ciljem ponude kratkoročnog financiranja u američkim dolarima drugim ugovornim stranama unutar Eurosustava. ESB istodobno ulazi u transakcije naizmjenične zamjene s nacionalnim središnjim bankama eupodručja, koje dobivena sredstva koriste za provođenje operacija puštanja likvidnosti u američkim dolarima u obliku obratnih transakcija s drugim ugovornim stranama unutar Eurosustava. Transakcije naizmjenične zamjene dovode do salda unutar Eurosustava između ESB-a i nacionalnih središnjih banaka. Upravno je vijeće u 2014., s obzirom na znatno poboljšanje uvjeta financiranja u američkim dolarima te nisku potražnju za operacijama za puštanje likvidnosti u američkim dolarima, odlučilo postupno smanjiti svoju ponudu tih operacija. Na dan 31. prosinca 2014. nije bilo povezanih stanja. Ubuduće će ESB redovito procjenjivati potrebu za takvim operacijama, uzimajući u obzir činjenicu da su uspostavljene stalne zamjenske linije stvorile okvir za puštanje likvidnosti u američkim dolarima drugim ugovornim stranama, ako to tržišni uvjeti budu opravdavali.

11. Obveze prema rezidentima izvan eupodručja nominirane u stranoj valuti

11.1. Depoziti, salda i ostale obveze

Ta se stavka sastoji od obveza koje su proizašle iz repo ugovora sklopljenih s rezidentima izvan eupodručja u vezi s upravljanjem deviznim pričuvama ESB-a.

12. Obveze unutar Eurosustava

12.1. Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva

One predstavljaju obveze prema nacionalnim središnjim bankama eupodručja koje su proizašle iz prijenosa deviznih pričuva na ESB kad su se priključile Eurosustavu.

Prilagodba pondera nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala ESB-a (vidjeti bilješku 16. „Kapital i pričuve“), zajedno s prijenosom deviznih pričuva središnje banke Latvijas Banka prilikom prihvatanja jedinstvene valute u Latviji, dovela je do povećanja tih obveza za 243.510.283 EUR.

	Od 1. siječnja 2014. EUR	Na dan 31. prosinca 2013. EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1.435.910.943	1.401.024.415
Deutsche Bundesbank	10.429.623.058	10.871.789.515
Eesti Pank	111.729.611	103.152.857
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	672.637.756	643.894.039
Bank of Greece	1.178.260.606	1.129.060.170
Banco de España	5.123.393.758	4.782.873.430
Banque de France	8.216.994.286	8.190.916.316
Banca d'Italia	7.134.236.999	7.218.961.424
Central Bank of Cyprus	87.679.928	77.248.740
Latvijas Banka	163.479.892	-
Banque centrale du Luxembourg	117.640.617	100.776.864
Bank Čentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	37.552.276	36.798.912
De Nederlandsche Bank	2.320.070.006	2.298.512.218
Österreichische Nationalbank	1.137.636.925	1.122.511.702
Banco de Portugal	1.010.318.483	1.022.024.594
Banka Slovenije	200.220.853	189.499.911
Národná banka Slovenska	447.671.807	398.761.127
Suomen Pankki – Finlands Bank	728.096.904	721.838.191
Ukupno	40.553.154.708	40.309.644.425

Potraživanje središnje banke Latvijas Banka utvrđeno je u iznosu 163.479.892 EUR kako bi se osiguralo da odnos između tog potraživanja i agregatnog potraživanja priznatog drugim nacionalnim središnjim bankama država članica čija je valuta euro bude jednak odnosu između pondera središnje banke Latvijas Banka u ključu za upis kapitala ESB-a i agregatnog pondera drugih središnjih banaka europodručja u tom ključu. Razlika između potraživanja i vrijednosti prenesene imovine (vidjeti bilješku 1. „Zlato i potraživanja u zlatu“ te bilješku 2.2. „Salda kod banaka i ulaganja u vrijednosne papire, inozemni krediti i ostala inozemna imovina te potraživanja od rezidenata europodručja nominirana u stranoj valuti“) tretirana je kao dio doprinosa koje je Latvijas Banka u skladu s člankom 48. stavkom 2. Statuta ESSB-a trebala uplatiti u pričuve i rezervacije, koje su jednake pričuvama ESB-a na dan 31. prosinca 2013. (vidjeti bilješku 14. „Rezervacije“ i bilješku 15. „Računi revalorizacije“).

Remuneracija tih obveza izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja, usklađenoj tako da odražava nulti prinos na komponentu zlata (vidjeti bilješku 24.3. „Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s obzirom na prenesenu deviznu pričuvu“).

12.2. Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)

Ta se stavka u 2014. sastojala uglavnom od salda unutar sustava TARGET2 koja su nacionalne središnje banke europodručja imale prema ESB-u (vidjeti „Salda unutar ESSB-a / Salda unutar Eurosustava“ u bilješkama o računovodstvenim politikama). Do neto povećanja te pozicije došlo je uglavnom zbog namire plaćanja od strane rezidenata izvan europodručja prema rezidentima europodručja putem sustava TARGET2 (vidjeti bilješku 10. „Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima“). Smanjenje iznosa koji se odnose na transakcije naizmjenične zamjene provedene s nacionalnim središnjim bankama u vezi s operacijama

puštanja likvidnosti u američkim dolarima također je pridonijelo povećanju neto obveze u 2014. godini. Utjecaj tih dvaju činitelja djelomično je nadomješten otkupima vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira i prvih dvaju programa kupnje pokrivenih obveznica koji su namireni putem računa u sustavu TARGET2.

Remuneracija pozicija unutar sustava TARGET2, uz iznimku salda koja proizlaze iz transakcija naizmjenične zamjene u vezi s operacijama puštanja likvidnosti u američkim dolarima, izračunava se svakodnevno po posljednjoj dostupnoj graničnoj kamatnoj stopi koju Eurosustav upotrebljava u aukcijama za glavne operacije refinanciranja.

U tu je stavku bio uključen i iznos koji se duguje nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na privremenu raspodjelu dobiti ESB-a (vidjeti „Privremena raspodjela dobiti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

	2014. EUR	2013. EUR
Potraživanja od nacionalnih središnjih banaka europodručja s obzirom na sustav TARGET2	(590.153.944.468)	(687.997.098.717)
Dugovanja nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na sustav TARGET2	612.892.597.646	686.747.265.644
Dugovanja nacionalnim središnjim bankama europodručja s obzirom na privremenu raspodjelu dobiti ESB-a	840.719.787	1.369.690.567
Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)	23.579.372.965	119.857.494

13. Ostale obveze

13.1. Revalorizacijske razlike za izvanbilančne instrumente

Ta se stavka uglavnom sastoji od promjena u vrednovanju transakcija valutnim ugovorima o razmjeni i terminskim ugovorima u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2014. bile nepodmirene (vidjeti bilješku 22. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti“). Te promjene u vrednovanju proizlaze iz preračunavanja iznosa takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po deviznim tečajevima važećim na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima koje proizlaze iz preračunavanja transakcija po prosječnom trošku nabave dotične strane valute na taj dan (vidjeti „Izvanbilančni instrumenti“ i „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

U tu su stavku uključeni i gubitci od usklađenja vrijednosti nepodmirenih transakcija kamatnim ugovorima o razmjeni (vidjeti bilješku 20. „Kamatni ugovori o razmjeni“).

13.2. Obračunati rashodi i odgodeni prihodi

Na dan 31. prosinca 2014. dvije glavne stavke u toj kategoriji bile su obveze za obračunate kamate prema nacionalnim središnjim bankama za cijelu 2014. godinu s obzirom na njihova potraživanja koja se odnose na devizne pričuve prenesene na ESB (vidjeti bilješku 12.1. „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva“) te obveze za obračunate kamate s obzirom na salda unutar sustava TARGET2 prema

nacionalnim središnjim bankama za posljednji mjesec u 2014. godini. Ti su iznosi podmireni u siječnju 2015. U toj su stavci iskazani i ostali obračunati rashodi, uključujući obračunate rashode za finansijske instrumente.

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Devizne pričuve prenesene na ESB	57.015.146	192.248.631	(135.233.485)
TARGET2	26.309.091	155.757.290	(129.448.199)
Ostali obračunati rashodi	12.867.414	22.536.286	(9.668.872)
Ukupno	96.191.651	370.542.207	(274.350.556)

13.3. Razno

U 2014. u tu su stavku bile uključene nepodmirene repo transakcije u iznosu 150,1 milijun EUR (2013.: 480,4 milijuna EUR) provedene u vezi s upravljanjem vlastitim sredstvima ESB-a (vidjeti bilješku 7.2. „Ostala finansijska imovina“).

Bila su uključena i salda u svezi s transakcijama valutnim ugovorima o razmjeni i terminskim ugovorima u stranoj valuti koje su 31. prosinca 2014. bile nepodmirene (vidjeti bilješku 22. „Valutni ugovori o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti“). Ta salda proizlaze iz preračunavanja takvih transakcija u njihovu protuvrijednost u eurima po prosječnom trošku nabave dotične valute na datum bilance, u odnosu na vrijednosti u eurima po kojima su te transakcije prvotno bile knjižene (vidjeti „Izvanbilančni instrumenti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama).

Mirovinski planovi ESB-a, ostala primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja¹⁵

Osim toga, u tu je stavku ušla i neto obveza ESB-a na temelju definiranih primanja nakon prestanka zaposlenja i ostalih dugoročnih primanja njegova osoblja i članova Izvršnog odbora, kao i članova Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a, u iznosu 459,7 milijuna EUR (2013.: 131,9 milijuna EUR).

Bilanca

Iznosi priznati u bilanci s obzirom na primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja zaposlenika bili su sljedeći:

	Osoblje u 2014. milijuna EUR	Odbori u 2014. milijuna EUR	Ukupno u 2014. milijuna EUR	Osoblje u 2013. milijuna EUR	Odbori u 2013. milijuna EUR	Ukupno u 2013. milijuna EUR
Sadašnja vrijednost obvezne	1.087,1	24,5	1.111,6	650,6	17,8	668,4
Fer vrijednost imovine plana	(651,9)	-	(651,9)	(536,5)	-	(536,5)
Neto obveza na temelju definiranih primanja priznata u bilanci	435,2	24,5	459,7	114,1	17,8	131,9

¹⁵ U svim se tablicama te bilješke u stupcu „Odbori“ iskazuju iznosi i za Izvršni odbor i za Nadzorni odbor od 2014. nadalje.

U 2014. godini sadašnja je vrijednost obveze prema osoblju u visini 1.087,1 milijun EUR (2013.: 650,6 milijuna EUR) uključivala i primanja koja se financiraju bez fondova u iznosu 170,3 milijuna EUR (2013.: 109,4 milijuna EUR), što se odnosi na primanja nakon prestanka zaposlenja osim mirovina te na ostala dugoročna primanja. Za primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja članova Izvršnog odbora ESB-a i članova Nadzornog odbora ustanovljen je sustav financiranja bez fondova.

Račun dobiti i gubitka

U računu dobiti i gubitka za 2014. godinu priznati su sljedeći iznosi:

	Osoblje u 2014. milijuna EUR	Odbori u 2014. milijuna EUR	Ukupno u 2014. milijuna EUR	Osoblje u 2013. milijuna EUR	Odbori u 2013. milijuna EUR	Ukupno u 2013. milijuna EUR
Tekući trošak minulog rada	41,7	1,2	42,9	45,9	1,4	47,3
Neto kamata na neto obvezu na temelju definiranih primanja	4,5	0,7	5,2	8,6	0,6	9,2
<i>od toga:</i>						
<i>Trošak na obvezu</i>	25,1	0,7	25,8	24,4	0,6	25,0
<i>Prihodi od imovine plana</i>	(20,6)	-	(20,6)	(15,8)	-	(15,8)
(Dobitak)/gubitak od revalorizacije ostalih dugoročnih primanja	7,8	0,3	8,1	(3,2)	0	(3,2)
Ukupno uključeno u stavku „Troškovi osoblja“	54,0	2,2	56,2	51,3	2,0	53,3

Promjene obveze na temelju definiranih primanja, aktive plana i rezultata revalorizacije

Promjene sadašnje vrijednosti obveze na temelju definiranih primanja su sljedeće:

	Osoblje u 2014. milijuna EUR	Odbori u 2014. milijuna EUR	Ukupno u 2014. milijuna EUR	Osoblje u 2013. milijuna EUR	Odbori u 2013. milijuna EUR	Ukupno u 2013. milijuna EUR
Početna obveza na temelju definiranih primanja	650,6	17,8	668,4	677,8	17,8	695,6
Tekući trošak minulog rada	41,7	1,2	42,9	45,9	1,4	47,3
Kamatni trošak na obvezu	25,1	0,7	25,8	24,4	0,6	25,0
Doprinosi koje plaćaju sudionici plana	14,0	0,1	14,1	12,3	0,1	12,4
Isplaćena primanja	(7,1)	(0,8)	(7,9)	(5,5)	(1,1)	(6,6)
Revalorizacijski (dobitci)/gubitci	362,8	5,5	368,3	(104,3)	(1,0)	(105,3)
Zaključna obveza na temelju definiranih primanja	1.087,1	24,5	1.111,6	650,6	17,8	668,4

Ukupni revalorizacijski gubitci za 2014. u iznosu 368,3 milijuna EUR na temelju obveze za definirana primanja nastali su prvenstveno zbog smanjenja diskontne stope s 3,75 % u 2013. na 2,0 % u 2014. godini. Za usporedbu, revalorizacijski dobitci za 2013. godinu iznosili su 105,3 milijuna EUR, a nastali su prvenstveno zbog nižih konverzijskih faktora koji su se primjenjivali za izračun budućih isplata mirovina, kao i porastu diskontne stope s 3,5 % u 2012. na 3,75 % u 2013. godini.

U 2014. došlo je do sljedećih promjena fer vrijednosti imovine plana u stupu definiranih primanja koji se odnosi na osoblje:

	2014. milijuna EUR	2013. milijuna EUR
Početna fer vrijednost imovine plana	536,5	439,3
Kamatni prihodi od imovine plana	20,6	15,8
Revalorizacijski dobitci	49,7	39,8
Doprinosi koje plaća poslodavac	36,4	33,2
Doprinosi koje plaćaju sudionici u planu	14,0	12,3
Isplaćena primanja	(5,3)	(3,9)
Zaključna fer vrijednost imovine plana	651,9	536,5

Revalorizacijski dobitci od imovine plana i u 2014. i u 2013. godini odraz su činjenice da su stvarni prinosi na jedinice fondova bili viši od procijenjenih kamatnih prihoda od imovine plana.

U 2014. je Upravno vijeće nakon vrednovanja sredstava financiranja mirovinskog plana osoblja ESB-a, koje su s danom 31. prosinca 2013. proveli aktuari ESB-a, odlučilo smanjiti iznos dopunskih godišnjih doprinosa za uplatu do 2023. s 10,3 milijuna EUR na 6,8 milijuna EUR. Ta će odluka biti preispitana po primitku sljedećeg vrednovanja sredstava financiranja, koje se predviđa u 2015. To je smanjenje više nego nadomešteno (a) povećanjem doprinosa koje je ESB uplatio u mirovinski plan osoblja (vidjeti „Mirovinski planovi ESB-a, ostala primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja“ u bilješkama o računovodstvenim politikama) te (b) povećanjem broja članova plana u kontekstu priprema za Jedinstveni nadzorni mehanizam (vidjeti bilješku 31. „Troškovi osoblja“). Posljedično tome, vrijednosti iskazane pod stavkom „Doprinosi koje plaća poslodavac“ povećale su se na 36,4 milijuna EUR (2013.: 33,2 milijuna EUR).

U 2014. je došlo do sljedećih promjena revalorizacijskih rezultata (vidjeti bilješku 15. „Računi revalorizacije“):

	2014. milijuna EUR ¹⁶	2013. milijuna EUR
Početni revalorizacijski dobitci/(gubitci)	4,8	(137,1)
Dobitci od imovine plana	49,7	39,8
Dobitci/(gubitci) po obvezi	(368,3)	105,3
Gubitci/(dubitci) priznati u računu dobiti i gubitka	8,1	(3,2)
Zaključni revalorizacijski dobitci/(gubitci) uključeni u stavku „Računi revalorizacije“	(305,6)	4,8

Ključne prepostavke

Prilikom pripreme vrednovanja spomenutih u ovoj bilješci aktuari su se koristili prepostavkama koje je Izvršni odbor prihvatio za potrebe računovodstva i objavljivanja. Osnovne prepostavke korištene za potrebe izračuna obveza za shemu primanja su sljedeće:

¹⁶ Može se dogoditi da zbrojevi ne budu točni zbog zaokruživanja.

	2014. %	2013. %
Diskontrna stopa	2,00	3,75
Očekivani povrat na aktivu plana ¹⁷	3,00	4,75
Opća buduća povećanja plaća ¹⁸	2,00	2,00
Buduća povećanja mirovina ¹⁹	1,40	1,40

Nadalje, dobrovoljni doprinosi koje je osoblje uplaćivalo u stup definiranih doprinosa u 2014. iznosili su 110,6 milijuna EUR (2013.: 96,5 milijuna EUR). Ta su sredstva uložena u imovinu plana, ali stvaraju i odgovarajuću obvezu jednake vrijednosti.

14.

Rezervacije

Ta se stavka uglavnom sastoji od rezervacija za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata.

Rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata koristit će se do mjere koju Upravno vijeće bude smatralo potrebnom radi nadoknade budućih realiziranih i nerealiziranih gubitaka, osobito gubitaka od usklađenja vrijednosti koji ne ulaze u račune revalorizacije. Visina iznosa i daljnja potreba za ovim rezervacijama preispituje se na godišnjoj razini, na temelju procjene ESB-a o vlastitoj izloženosti navedenim rizicima. Tom se procjenom uzima u obzir cijeli niz činitelja, uključujući osobito razinu držanja rizične imovine, opseg ostvarene izloženosti rizicima u tekućoj finansijskoj godini, predviđene rezultate za iduću godinu te procjenu rizika koja uključuje izračune vrijednosti pod rizikom (VaR) za rizičnu imovinu i dosljedno se primjenjuje tijekom vremena. Rezervacije, zajedno s bilo kojim iznosom koji se drži u fondu opće pričuve, ne smiju prelaziti vrijednost kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja.

Na dan 31. prosinca 2013. rezervacije za tečajni, kamatni i kreditni rizik te rizik cijene zlata iznosile su 7.529.669.242 EUR. Osim toga, središnja banka Latvijas Banka uplatila je iznos od 30.476.837 EUR s učinkom od 1. siječnja 2014.²⁰ Uzimajući u obzir rezultate svoje procjene, Upravno je vijeće odlučilo da će na dan 31. prosinca 2014. na rezervacije prenijeti iznos od 15.009.843 EUR. Tim se prijenosom neto dobit ESB-a za 2014. smanjila na 988.832.500 EUR, dok se iznos rezervacija povećao na 7.575.155.922 EUR. Nakon povećanja uplaćenog kapitala ESB-a u 2014. (vidjeti bilješku 16. „Kapital i pričuve“), taj iznos odgovara vrijednosti kapitala ESB-a koji su uplatile nacionalne središnje banke europodručja s danom 31. prosinca 2014.

¹⁷ Te su prepostavke korištene za izračun onog dijela obveza ESB-a na temelju definiranih primanja koji se financira imovinom za koju postoji kapitalno jamstvo.

¹⁸ Osim toga, ostavljen je prostor za potencijalna pojedinačna povećanja plaća u visini do 1,8 % godišnje, ovisno o dobi sudionika plana.

¹⁹ Prema pravilima mirovinskog plana ESB-a, mirovine će se povećavati na godišnjoj razini. Ako opća usklađenja plaća za zaposlenike ESB-a budu ispod razine inflacije, svako će povećanje mirovina biti u skladu s općim usklađenjem plaća. Ako opća usklađenja plaća prijeđu razinu inflacije, iste će se stopne primijeniti za utvrđivanje povećanja mirovina, pod uvjetom da finansijsko stanje mirovinskih planova ESB-a dopušta takvo povećanje.

²⁰ U skladu s člankom 48. stavkom 2. Statuta ESSB-a.

15. Računi revalorizacije

Ta se stavka sastoji uglavnom od revalorizacijskih salda koja proizlaze iz nerealiziranih dobitaka od imovine, obveza i izvanbilančnih instrumenata (vidjeti „Priznavanje prihoda“, „Imovina i obveze u zlatu i stranoj valuti“, „Vrijednosni papiri“ i „Izvanbilančni instrumenti“ u bilješkama o računovodstvenim politikama). Uključuje i revalorizirane vrijednosti neto obvezne ESB-a na temelju definiranih primanja u odnosu na primanja nakon prestanka zaposlenja (vidjeti „Mirovinski plan ESB-a, ostala primanja nakon prestanka zaposlenja i ostala dugoročna primanja“ u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 13.3. „Razno“).

Po prihvaćanju jedinstvene valute u Latviji središnja banka Latvijas Banka na ta je salda uplatila iznos u visini 54,1 milijun EUR s učinkom od 1. siječnja 2014.

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Zlato	12.065.394.836	10.138.805.097	1.926.589.739
Stana valuta	7.046.435.041	2.540.202.558	4.506.232.483
Vrijednosni papiri i ostali instrumenti	1.131.424.399	674.356.531	457.067.868
Neto obveza na temelju definiranih primanja u odnosu na primanja nakon prestanka zaposlenja	(305.609.580)	4.825.887	(310.435.467)
Ukupno	19.937.644.696	13.358.190.073	6.579.454.623

Do povećanja iznosa računa revalorizacije prvenstveno je došlo zbog deprecijacije eura u odnosu na američki dolar i zlato tijekom 2014.

Za revalorizaciju na kraju godine upotrebljavali su se sljedeći devizni tečajevi:

Tečajevi	2014.	2013.
Američkih dolara za euro	1,2141	1,3791
Japanskih jena za euro	145,23	144,72
Eura za SDR	1,1924	1,1183
Eura za finu uncu zlata	987,769	871,220

16. Kapital i pričuve

16.1. Kapital

(A) Promjene ključa za upis kapitala ESB-a

Na temelju članka 29. Statuta ESSB-a, udjeli nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala ESB-a ponderiraju se prema udjelu svake dotične države članice u ukupnom stanovništvu i BDP-u EU-a, i to u jednakoj mjeri, prema podatcima koje Europska komisija dostavi ESB-u. Ti se ponderi usklađuju svakih pet godina ili kad god se nova država članica pridruži EU-u. Treće takvo usklađenje od osnivanja ESB-a izvršeno je 1. siječnja 2014.

Na temelju Odluke Vijeća 2003/517/EZ od 15. srpnja 2003. o statističkim podatcima koji se upotrebljavaju za usklađenje ključa za upis kapitala Europske središnje

banke,²¹ udjeli nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala usklađeni su 1. siječnja 2014.

	Ključ za upis kapitala od 1. siječnja 2014. %	Ključ za upis kapitala na dan 31. prosinca 2013. %
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	2,4176
Deutsche Bundesbank	17,9973	18,7603
Eesti Pank	0,1928	0,1780
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	1,1111
Bank of Greece	2,0332	1,9483
Banco de España	8,8409	8,2533
Banque de France	14,1792	14,1342
Banca d'Italia	12,3108	12,4570
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,1333
Latvijas Banka	0,2821	-
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	0,1739
Bank Čentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	0,0635
De Nederlandsche Bank	4,0035	3,9663
Österreichische Nationalbank	1,9631	1,9370
Banco de Portugal	1,7434	1,7636
Banka Slovenije	0,3455	0,3270
Národná banka Slovenska	0,7725	0,6881
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	1,2456
Ukupno za nacionalne središnje banke europolodručja	69,9783	69,5581
Българска народна банка (Bulgarska središnja banka)	0,8590	0,8644
Česká národní banka	1,6075	1,4539
Danmarks Nationalbank	1,4873	1,4754
Hrvatska narodna banka	0,6023	0,5945
Latvijas Banka	-	0,2742
Lietuvos bankas	0,4132	0,4093
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	1,3740
Narodowy Bank Polski	5,1230	4,8581
Banca Națională a României	2,6024	2,4449
Sveriges Riksbank	2,2729	2,2612
Bank of England	13,6743	14,4320
Ukupno za nacionalne središnje banke izvan europolodručja	30,0217	30,4419
Ukupno	100,0000	100,0000

(B)

Ključ za upis kapitala ESB-a²²

Latvija je prihvatile jedinstvenu valutu 1. siječnja 2014. U skladu s člankom 48. stavkom 1. Statuta ESSB-a, središnja banka Latvijas Banka na dan 1. siječnja 2014. uplatila je iznos od 29.424.264 EUR, koji predstavlja ostatak njegina upisa kapitala ESB-a. Usklađenje udjela nacionalnih središnjih banaka u ključu za upis kapitala u vezi s ulaskom Latvije u europolodručje dovelo je do povećanja uplaćenog kapitala ESB-a za 43.780.929 EUR na iznos od 7.697.025.340 EUR.

Nacionalne središnje banke izvan europolodručja dužne su 3,75 % svojeg upisanog kapitala uplatiti kao doprinos za troškove poslovanja ESB-a. Na kraju 2014. taj je

²¹ SL L 181, 19.7.2003., str. 43.

²² Pojedinačni iznosi prikazani su zaokruženi na najbliži cijeli euro. Kao posljedica toga moguće je da međuzbrojevi ili konačni zbrojevi u tablici ne budu točni zbog zaokruživanja.

doprinos iznosio ukupno 121.869.418 EUR. Nacionalne središnje banke izvan europodručja nemaju pravo na udio u raspoloživoj dobiti ESB-a, uključujući prihode od raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava, niti su obvezne podmirivati gubitak ESB-a.

	Upisani kapital od 1. siječnja 2014. EUR	Uplaćeni kapital od 1. siječnja 2014. EUR	Upisani kapital na dan 31. prosinca 2013. EUR	Uplaćeni kapital na dan 31. prosinca 2013. EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	268.222.025	268.222.025	261.705.371	261.705.371
Deutsche Bundesbank	1.948.208.997	1.948.208.997	2.030.803.801	2.030.803.801
Eesti Pank	20.870.614	20.870.614	19.268.513	19.268.513
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	125.645.857	125.645.857	120.276.654	120.276.654
Bank of Greece	220.094.044	220.094.044	210.903.613	210.903.613
Banco de España	957.028.050	957.028.050	893.420.308	893.420.308
Banque de France	1.534.899.402	1.534.899.402	1.530.028.149	1.530.028.149
Banca d'Italia	1.332.644.970	1.332.644.970	1.348.471.131	1.348.471.131
Central Bank of Cyprus	16.378.236	16.378.236	14.429.734	14.429.734
Latvijas Banka	30.537.345	30.537.345	-	-
Banque centrale du Luxembourg	21.974.764	21.974.764	18.824.687	18.824.687
Bank Čentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	7.014.605	7.014.605	6.873.879	6.873.879
De Nederlandsche Bank	433.379.158	433.379.158	429.352.255	429.352.255
Österreichische Nationalbank	212.505.714	212.505.714	209.680.387	209.680.387
Banco de Portugal	188.723.173	188.723.173	190.909.825	190.909.825
Banka Slovenije	37.400.399	37.400.399	35.397.773	35.397.773
Národná banka Slovenska	83.623.180	83.623.180	74.486.874	74.486.874
Suomen Pankki – Finlands Bank	136.005.389	136.005.389	134.836.288	134.836.288
Ukupno za nacionalne središnje banke	7.575.155.922	7.575.155.922	7.529.669.242	7.529.669.242
Българска народна банка (Bulgarska središnja banka)	92.986.811	3.487.005	93.571.361	3.508.926
Česká národní banka	174.011.989	6.525.450	157.384.778	5.901.929
Danmarks Nationalbank	161.000.330	6.037.512	159.712.154	5.989.206
Hrvatska narodna banka	65.199.018	2.444.963	64.354.667	2.413.300
Latvijas Banka	-	-	29.682.169	1.113.081
Lietuvos bankas	44.728.929	1.677.335	44.306.754	1.661.503
Magyar Nemzeti Bank	149.363.448	5.601.129	148.735.597	5.577.585
Narodowy Bank Polski	554.565.112	20.796.192	525.889.668	19.720.863
Banca Națională a României	281.709.984	10.564.124	264.660.598	9.924.772
Sveriges Riksbank	246.041.586	9.226.559	244.775.060	9.179.065
Bank of England	1.480.243.942	55.509.148	1.562.265.020	58.584.938
Ukupno za nacionalne središnje banke	3.249.851.147	121.869.418	3.295.337.827	123.575.169
Ukupno	10.825.007.070	7.697.025.340	10.825.007.070	7.653.244.411

17. Događaji nakon datuma bilance

17.1. Ulazak Latvije u europodručje

Na temelju Odluke Vijeća 2014/509/EU od 23. srpnja 2014., donesene u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije, Litva je 1. siječnja 2015. prihvatile jedinstvenu valutu euro. U skladu s člankom 48. stavkom 1. Statuta ESSB-a i pravnim aktima koje je Upravno vijeće usvojilo 31. prosinca

2014.,²³ središnja banka Lietuvos bankas na dan 1. siječnja 2015. uplatila je iznos od 43.051.594 EUR, što predstavlja ostatak njezina upisa kapitala ESB-a. U skladu s člankom 48. stavkom 1., u vezi s člankom 30. stavkom 1. Statuta ESSB-a, Lietuvos bankas prenijela je na ESB devizne pričuve ukupne vrijednosti u protuvrijednosti 338.656.542 EUR, s učinkom od 1. siječnja 2015. Te su se devizne pričuve sastojale od iznosa u američkim dolarima u obliku novca i od zlata, u omjeru 85 naprama 15.

Središnjoj banci Lietuvos bankas priznata su potraživanja s obzirom na uplaćeni kapital i devizne pričuve u vrijednosti prenesenih iznosa. S potonjima treba postupati na isti način kao i s postojećim potraživanjima drugih nacionalnih središnjih banaka europskog područja (vidjeti bilješku 12.1. „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva“).

Izvanbilančni instrumenti

18. Program automatiziranog pozajmljivanja vrijednosnih papira

U sklopu upravljanja vlastitim sredstvima ESB-a na snazi je sporazum o programu automatiziranog pozajmljivanja vrijednosnih papira, pri čemu imenovani posrednik ulazi u transakciju pozajmljivanja vrijednosnih papira u ime ESB-a s većim brojem određenih prihvatljivih drugih ugovornih strana. Prema tom sporazumu obratne transakcije u vrijednosti 4,8 milijarda EUR (2013.: 3,8 milijarda EUR) na dan 31. prosinca 2014. bile su nepodmirene.

19. Kamatne ročnice

Na dan 31. prosinca 2014. bile su nepodmirene sljedeće transakcije u stranoj valuti, prikazane po tržišnom tečaju na kraju godine:

Kamatne ročnice u stranoj valuti	2014. Vrijednost ugovora EUR	2013. Vrijednost ugovora EUR	Promjena EUR
Kupljeno	911.374.681	495.975.636	415.399.045
Prodano	1.001.647.311	1.727.870.268	(726.222.957)

Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

²³ Odluka ESB/2014/61 od 31. prosinca 2014. o uplati kapitala, prijenosu deviznih pričuva i doprinosa središnje banke Lietuvos bankas u pričuve i rezervacije Europske središnje banke, koja još nije objavljena u Službenom listu; Sporazum od 31. prosinca 2014. između središnje banke Lietuvos bankas i Europske središnje banke o potraživanju koje Europska središnja banka priznaje središnjoj banci Lietuvos bankas prema članku 30. stavku 3. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, koja još nije objavljena u Službenom listu.

20. Kamatni ugovori o razmjeni

Transakcije kamatnim ugovorima o razmjeni s vrijednošću ugovora u visini 270,8 milijuna EUR (2013.: 252,0 milijuna EUR), prikazane po tržišnim tečajevima na kraju godine, bile su nepodmirene na dan 31. prosinca 2014.. Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

21. Terminske transakcije vrijednosnim papirima

Na dan 31. prosinca 2014. još su bile nepodmirene terminske transakcije vrijednosnim papirima u iznosu 245,2 milijuna EUR. Te su se transakcije provodile u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a.

22. Transakcije valutnim ugovorima o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti

Transakcije valutnim ugovorima o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti tijekom 2014. godine provodile su se u sklopu upravljanja deviznim pričuvama ESB-a. Na dan 31. prosinca 2014. još su bila nepodmirena sljedeća terminska potraživanja i obveze, prikazana po tržišnom tečaju na kraju godine, koja proizlaze iz tih transakcija:

Transakcije valutnim ugovorima o razmjeni i terminske transakcije u stranoj valuti	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Potraživanja	1.899.819.430	1.845.947.763	53.871.667
Obveze	1.777.894.537	1.730.929.184	46.965.353

23. Upravljanje poslovima pozajmljivanja i uzajmljivanja

ESB je zadužen za upravljanje poslovima pozajmljivanja i uzajmljivanja EU-a u sklopu mehanizma za srednjoročnu finansijsku pomoć. Tijekom 2014. ESB je obradio plaćanja u vezi s kreditima koje je EU u sklopu te sheme odobrio Latviji, Mađarskoj i Rumunjskoj.

u sklopu ugovora o kreditu između država članica čija je valuta euro²⁴ i banke Kreditanstalt für Wiederaufbau²⁵ kao zajmodavaca, Helenske Republike kao zajmoprimca te grčke središnje banke Bank of Greece kao agenta zajmoprimca, ESB je zadužen za obradu svih povezanih plaćanja u ime zajmodavaca i zajmoprimca.

Nadalje, ESB ima operativnu ulogu u upravljanju kreditima u sklopu europskog mehanizma za finansijsku stabilnost (EFSM) i Europskog fonda za finansijsku stabilnost (EFSF). Tijekom 2014. ESB je obradio plaćanja u vezi s kreditima

²⁴ Osim Helenske Republike i Savezne Republike Njemačke.

²⁵ Koja djeluje u javnom interesu, prema uputama i uz pomoć jamstva Savezne Republike Njemačke.

odobrenim Irskoj i Portugalu u sklopu sheme EFSM-a te kreditima odobrenim Irskoj, Grčkoj i Portugalu u sklopu sheme EFSF-a.

Osim toga, ESB upravlja plaćanjima u vezi s odobrenim osnovnim kapitalom i poslovima podrške stabilnosti Europskog mehanizma za stabilnost (ESM).²⁶ Tijekom 2014. obradio je uplate država članica čija je valuta euro, a koje se odnose na odobreni osnovni kapital ESM-a, kao i plaćanja iz ESM-a u vezi s kreditima odobrenim Cipru i Španjolskoj.

²⁶ Ugovor o Europskom stabilizacijskom mehanizmu stupio je na snagu 27. rujna 2012.

Bilješke o računu dobiti i gubitka

24. Neto kamatni prihodi

24.1. Kamatni prihodi od deviznih pričuva

Ta stavka uključuje kamatne prihode, bez kamatnog troška, s obzirom na neto devizne pričuve ESB-a, kako slijedi:

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Kamatni prihodi od tekućih računa	571.710	601.611	(29.901)
Kamatni prihodi od depozita na tržištu novca	4.234.448	6.868.776	(2.634.328)
Kamatni prihodi od repo ugovora	867.860	742.788	125.072
Neto kamatni prihodi od vrijednosnih papira	206.165.493	172.250.735	33.914.758
Neto kamatni prihodi od kamatnih ugovora o razmjeni	407.588	1.833.740	(1.426.152)
Neto kamatnih prihodi od transakcija valutnim ugovorima o razmjenama i terminskim ugovorima u stranoj valuti	4.570.710	5.237.310	(666.600)
Ukupni kamatni prihodi od deviznih pričuva	216.817.809	187.534.960	29.282.849
Kamatni rashodi od tekućih računa	(23.076)	(42.758)	19.682
Neto kamatni rashodi od repo ugovora	208.426	(212.229)	420.655
Kamatni prihodi od deviznih pričuva (neto)	217.003.159	187.279.973	29.723.186

Do ukupnog povećanja neto kamatnih prihoda u 2014. došlo je uglavnom zbog viših kamatnih prihoda ostvarenih od portfelja u američkim dolarima.

24.2. Kamatni prihodi koji proizlaze iz raspodjele euronovčanica unutar Eurosustava

Ta se stavka sastoji od kamatnih prihoda u vezi s udjelom ESB-a od 8 % u ukupnom izdanju euronovčanica (vidjeti „Novčanice u optjecaju“ u bilješkama o računovodstvenim politikama i bilješku 6.1. „Potraživanja koja se odnose na raspodjelu euronovčanica unutar Eurosustava“). Unatoč porastu prosječne vrijednosti novčanica u optjecaju za 5,4 %, u 2014. godini došlo je do smanjenja prihoda zbog toga što je prosječna kamatna stopa za glavne operacije refinanciranja bila niža nego u 2013. (0,16 %, u odnosu na 0,55 % u 2013.).

24.3. Remuneracija potraživanja nacionalnih središnjih banaka s obzirom na prenesenu deviznu pričuvu

Na ovoj se poziciji navodi remuneracija isplaćena nacionalnim središnjim bankama europodručja za potraživanja od ESB-a s obzirom na deviznu pričuvu prenesenu prema članku 30. stavku 1. Statuta ESSB-a (bilješka 12.1. „Obveze koje odgovaraju prijenosu deviznih pričuva“). Smanjenje te naknade u 2014. ponajviše je odraz činjenice da je prosječna kamatna stopa za glavne operacije refinanciranja bila niža nego u 2013. godini.

24.4. Ostali kamatni prihodi i ostali kamatni rashodi

U 2014. godini u te su stavke bili uključeni kamatni prihodi u visini 1,1 milijarde EUR (2013.: 4,7 milijarda EUR) i rashodi u visini 1,1 milijarde EUR (2013.: 4,7 milijarda EUR), koji proizlaze iz salda unutar sustava TARGET2 (vidjeti bilješku 12.2. „Ostale obveze unutar Eurosustava (neto)“ i bilješku 10. „Obveze prema rezidentima izvan europodručja nominirane u eurima“).

U njih su bili uključeni i neto kamatni prihodi u iznosu 727,7 milijuna EUR (2013.: 961,79 milijuna EUR) od vrijednosnih papira koje je ESB kupio u sklopu programa za tržišta vrijednosnih papira, 174,2 milijuna EUR (2013.: 204,2 milijuna EUR) od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje pokrivenih obveznica te 0,7 milijuna EUR (2013.: 0 milijuna EUR) od vrijednosnih papira kupljenih u sklopu programa kupnje vrijednosnih papira osiguranih imovinom. Kamatni prihodi i kamatni rashodi koji se odnose na drugu imovinu i obveze nominirane u eurima također su prikazani u ovim kategorijama.

25. Realizirani dobitci/gubitci od financijskih operacija

Neto realizirani dobitci od financijskih operacija u 2014. godini bili su sljedeći:

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Neto realizirani dobitci od razlika u cijeni	47.223.558	41.335.392	5.888.166
Neto realizirani dobitci od tečajnih razlika i razlika u cijeni zlata	10.036.857	10.787.010	(750.153)
Neto realizirani dobitci od financijskih operacija	57.260.415	52.122.402	5.138.013

U neto realizirane dobitke od razlika u cijeni bili su uključeni realizirani dobitci i gubitci od vrijednosnih papira, kamatnih ročnica i kamatnih ugovora o razmjeni. Do ukupnog povećanja neto realiziranih dobitaka od razlika u cijeni u 2014. došlo je prvenstveno zbog viših realiziranih dobitaka od razlika u cijeni ostvarenih od vrijednosnih papira u portfelju u američkim dolarima.

26. Umanjenje financijske imovine i pozicija

U 2014. došlo je do sljedećih umanjenja financijske imovine i pozicija:

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Nerealizirani gubitci od razlika u cijeni vrijednosnih papira	(7.664.489)	(114.606.755)	106.942.266
Nerealizirani gubitci od razlika u cijeni kamatnih ugovora o razmjeni	(198.804)	(610)	(198.194)
Ukupno umanjenje	(7.863.293)	(114.607.365)	106.744.072

Ukupno povećanje tržišne vrijednosti vrijednosnih papira koji se drže u portfelju u američkim dolarima i u portfelju vlastitih sredstava u 2014. dovelo je do znatno nižih umanjenja u odnosu na 2013. godinu.

27. Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija

	2014. EUR	2013. EUR	Promjena EUR
Prihodi od naknada i provizija	30.024.834	25.917	29.998.917
Rashodi koji se odnose na naknade i provizije	(1.866.180)	(2.152.690)	286.510
Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija	28.158.654	(2.126.773)	30.285.427

Prihodi na ovoj poziciji u 2014. sastojali su se uglavnom od obračunatih naknada za nadzor (vidjeti bilješku 28. „Prihodi i rashodi povezani s nadzornim zadaćama“), a u njih su bile uključene i kazne izrečene kreditnim institucijama zbog nepridržavanja odredaba o minimalnim obveznim pričuvama. Rashodi su se sastojali od naknada koje se odnose na tekuće račune i transakcije kamatnim ročnicama (vidjeti bilješku 19. „Kamatne ročnice“).

28. Prihodi i rashodi povezani s nadzornim zadaćama

Dana 4. studenog 2014. ESB je preuzeo nadzorne zadaće u skladu s člankom 33. Uredbe Vijeća br. 1024/2013/EU od 15. listopada 2013.

Godišnji troškovi ESB-a povezani s nadzornim zadaćama bit će nadoknađeni plaćanjem godišnje naknade za nadzor. Naknade za nadzor pokrivaju, ali ne premašuju rashode ESB-a povezane s njegovim nadzornim zadaćama u odgovarajućem razdoblju za koje se plaća naknada. Ti se rashodi sastoje prvenstveno od troškova koji su izravno povezani s nadzornim zadaćama ESB-a, a to su troškovi novih poslovnih područja koja su osnovana za (a) nadzor značajnih banaka, (b) nadgledanje nadzora manje značajnih banka i (c) horizontalne zadaće i specijalizirane usluge. Obuhvaćaju i troškove koji su neizravno povezani s nadzornim zadaćama ESB-a, a to su troškovi usluga koje se pružaju u sklopu postojećih funkcija ESB-a, uključujući poslovne prostorije, upravljanje ljudskim potencijalima i usluge informacijske tehnologije.

Za 2014. godinu ESB će naplatiti troškove za razdoblje počevši od studenog 2014., kada je preuzeo nadzorne zadaće.

Povezani prihodi ESB-a za studeni i prosinac 2014., koji će se obračunavati u 2015., bili su sljedeći:

	2014. EUR	2013. EUR
Naknade za nadzor	29.973.012	-
<i>od toga:</i>		
<i>Naknade koje se ubiru od značajnih banaka</i>	25.622.812	-
<i>Naknade koje se ubiru od manje značajnih banaka</i>	4.350.200	-
Ukupni prihodi od nadzornih zadaća	29.973.012	-

Prihodi od naknada za nadzor uključeni su u stavku „Neto prihodi od naknada i provizija“ (vidjeti bilješku 27. „Neto prihodi/rashodi od naknada i provizija“).

Osim toga, ESB ima pravo izricanja novčanih kazna ili periodičnih penala poduzetnicima koji ne ispunjavaju obveze na temelju njegovih uredaba ili odluka. U 2014. nije bilo izricanja takvih kazna niti penala.

Rashodi ESB-a za razdoblje studenog i prosinca 2014. bili su sljedeći:

	2014. EUR	2013. EUR
Plaća i primanja	18.456.945	-
Najamnina i održavanje zgrada	2.199.243	-
Ostali rashodi poslovanja	9.316.824	-
Ukupni rashodi povezani sa zadaćama nadzora banaka	29.973.012	-

29. Prihodi od dionica i sudjelujućih udjela

Na ovoj su poziciji prikazane primljene dividende za dionice BIS-a koje drži ESB (vidjeti bilješku 7.2. „Ostala finansijska imovina“).

30. Ostali prihodi

Ostali razni prihodi ostvareni tijekom 2014. uglavnom su proizašli iz obračunatih doprinosa nacionalnih središnjih banaka europolučja troškovima ESB-a u vezi sa zajedničkim projektima unutar Eurosustava.

31. Troškovi osoblja

Ta pozicija obuhvaća plaće, dodatke na plaće, osiguranje osoblja i ostale razne troškove u iznosu 244,9 milijuna EUR (2013.: 187,3 milijuna EUR). U tu je stavku uključen i iznos u visini 56,2 milijuna EUR (2013.: 53,3 milijuna EUR) priznat u vezi s mirovinskim planovima ESB-a, ostalim primanjima nakon prestanka zaposlenja i ostalim dugoročnim primanjima (vidjeti bilješku 13.3. „Razno“). Troškovi osoblja u visini 1,2 milijuna EUR (2013.: 1,3 milijuna EUR) nastali u vezi s izgradnjom nove zgrade ESB-a kapitalizirani su i isključeni iz te stavke.

Plaća i dodatci na plaće, uključujući materijalne naknade za nositelje rukovodećih položaja više razine, u suštini su oblikovani prema shemi naknada Europske unije te su usporedivi s njom.

Članovi Izvršnog odbora i članovi Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a primaju osnovnu plaću, dok se članovima Nadzornog odbora koji su u ESB-u zaposleni sa skraćenim radnim vremenom isplaćuje i promjenjiva plaća na temelju broja sjednica na kojima su sudjelovali. Osim toga, članovi Izvršnog odbora i stalni članovi Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a primaju i dodatak na plaću za stanovanje i reprezentaciju. Predsjedniku se, umjesto dodatka za stanovanje, osigurava službena rezidencija u vlasništvu ESB-a. U skladu s Uvjetima zapošljavanja osoblja Europske središnje banke, članovi obaju odbora imaju pravo

na dodatak za uzdržavane članove kućanstva, djecu i obrazovanje, ovisno o osobnim prilikama. Osnovne plaće podliježu oporezivanju u korist Europske unije, kao i odbitcima za uplatu doprinosu za mirovinsko i zdravstveno osiguranje te osiguranje od posljedica nesretnog slučaja. Dodatci na plaće su neoporezivi i ne ulaze u izračun mirovina.

U 2014. godini članovima Izvršnog odbora i članovima Nadzornog odbora koji su zaposlenici ESB-a (dakle, ne uključujući predstavnike nacionalnih nadzornih tijela) isplaćene su sljedeće osnovne plaće:

	2014. EUR	2013. EUR
Mario Draghi (predsjednik)	379.608	378.240
Vítor Constâncio (potpredsjednik)	325.392	324.216
Peter Praet (član odbora)	271.140	270.168
<i>Jörg Asmussen (član odbora do siječnja 2014.)</i>	<i>4.912</i>	<i>270.168</i>
Benoît Cœuré (član odbora)	271.140	270.168
Yves Mersch (član odbora)	271.140	281.833
Sabine Lautenschläger (članica odbora od siječnja 2014.)	253.457	-
Ukupno Izvršni odbor	1.776.789	1.794.793
Ukupno Nadzorni odbor SSM-a (članovi koji su zaposlenici ESB-a)²⁷	508.589	-
<i>od toga:</i>		
Danièle Nouy (predsjednica Nadzornog odbora od siječnja 2014.)	271.140	-
Ukupno	2.285.378	1.794.793

Povrh toga, promjenjiva plaća koja se isplaćuje članovima Nadzornog odbora iznosila je 74.776 EUR (2013.: 0 EUR).

Ukupni dodaci na plaću koji se isplaćuju članovima obaju odbora i doprinosi ESB-a koji se u njihovo ime uplaćuju za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja iznosili su 674.470 EUR (2013.: 526.615 EUR).

Osim toga, primanja koja se članovima obaju odbora isplaćuju po imenovanju ili prestanku rada na toj funkciji iznosila su 68.616 EUR (2013.: 44.538 EUR). Iskazuju se pod stavkom „Administrativni troškovi“ u računu dobiti i gubitka.

Bivšim članovima Izvršnog odbora i Nadzornog odbora još neko ograničeno vrijeme nakon isteka njihova mandata mogu se isplaćivati prijelazne plaće. U 2014. godini te su isplate, s povezanim dodatcima za uzdržavane članove kućanstva i doprinosima ESB-a uplaćenim za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja bivših članova, iznosile 243.178 EUR (2013.: 618.189 EUR). Isplate za mirovine s povezanim dodatcima bivšim članovima odbora ili njihovim uzdržavanim osobama te doprinosi za zdravstveno osiguranje i osiguranje od posljedica nesretnog slučaja iznosili su 599.589 EUR (2013.: 472.891 EUR).

²⁷ Bez plaće Sabine Lautenschläger koja je iskazana s plaćama drugih članova Izvršnog odbora.

Na kraju 2014. stvaran je broj radnih mesta koji odgovara radu na puno radno vrijeme zaposlenika u ugovornom odnosu s ESB-om iznosio 2.577,²⁸ uključujući njih 278 na rukovodećim položajima. Tijekom 2014. godine došlo je do sljedećih promjena u broju zaposlenika:

	2014.	2013.
Ukupan broj zaposlenika na dan 1. siječnja	1.790	1.638
Novozaposleni / promjena ugovornog statusa	1.458	496
Ostavke / istek ugovora	(681)	(347)
Neto povećanje zbog promjena shema skraćenog radnog vremena	10	3
Ukupan broj zaposlenika na dan 31. prosinca	2.577	1.790
Prosječan broj zaposlenog osoblja	2.155	1.683

Do povećanja broja zaposlenika u 2014. došlo je uglavnom zbog priprema za uvođenje Jedinstvenog nadzornog mehanizma u studenom 2014.

32. Administrativni troškovi

Oni pokrivaju sve tekuće izdatke povezane s najmom i održavanjem poslovnih prostorija, robom i opremom koja nije kapitalna oprema, honorarima stručnjaka te ostalim uslugama i isporučenom robom, uključujući izdatke za osobe u vezi s troškovima njihova zapošljavanja, premještaja, namještenja, obuke i preseljenja. Pripreme za uvođenje Jedinstvenog nadzornog mehanizma pridonijele su povećanju administrativnih troškova u 2014.

33. Usluge proizvodnje novčanica

Taj izdatak nastaje ponajviše zbog prekograničnog prijevoza euronovčanica između tiskara i nacionalnih središnjih banaka radi dostave novih novčanica, kao i između nacionalnih središnjih banaka radi nadoknade manjkova kod jednih viškom zaliha kod drugih. Te troškove snosi centralno ESB.

²⁸ Nije uključeno osoblje na neplaćenom dopustu. Podatak uključuje osoblje s ugovorima na neodređeno i određeno vrijeme te s privremenim ugovorima, kao i sudionike ESB-ova programa za diplomante. Uključeno je i osoblje na porodiljnom dopustu ili dugotrajnom bolovanju.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

10 February 2015

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2014, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2014, and of the results of its operations for the year then ended in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Independent Member of Ernst & Young Global Limited

Chairman Supervisory Board: StB Prof. Dr. Dr. h.c. mult. Otto H. Jacobs - Board of Management: WP/StB Georg Graf Waldersee, Chairman
WP/StB Ute Benzel - Ana-Cristina Grohnert - WP/StB Alexander Kron - WP/StB Prof. Dr. Norbert Pfitzer - WP/StB Gunther Ruppel
dipl. WP Markus T. Schweizer - StB/CPA Mark Smith - CPA Julie Linn Teigland - WP/StB Claus-Peter Wagner - WP/StB Prof. Dr. Peter Wollmert
Registered Office : Stuttgart - Legal Form: GmbH - Amtsgericht Stuttgart HRB 730277 - VAT: DE 147799609

Ovu stranicu osigurao je ESB kao informativni prijevod izvješća vanjskog revizora ESB-a. U slučaju nepodudarnosti mjerodavna je verzija na engleskom jeziku koju je potpisao EY.

Predsjednik i Upravno vijeće
Europske središnje banke
Frankfurt na Majni

10. veljače 2015.

Iзвјеће neovisnog revizora

Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja Europske središnje banke, koji se sastoje od bilance na dan 31. prosinca 2014., računa dobiti i gubitka za godinu koja je tada završila te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih bilježaka s objašnjenjima („godišnji financijski izvještaji”).

Odgovornost Izvršnog odbora Europske središnje banke za godišnje financijske izvještaje

Izvršni odbor odgovoran je za sastavljanje i objektivno predstavljanje ovih godišnjih financijskih izvještaja u skladu s načelima koja je utvrdilo Upravno vijeće, a koja su navedena u Odluci ESB/2010/21 o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke sa svim izmjenama, te za onaku unutarnju kontrolu za koju Izvršni odbor odredi da je potrebna za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške.

Revizorska odgovornost

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim godišnjim financijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima te da planiramo i obavimo reviziju kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome da godišnji financijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja.

Revizija uključuje provođenje postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i objavama u godišnjim financijskim izvještajima. Odabir postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja godišnjih financijskih izvještaja, bilo zbog prijevare bilo zbog pogreške. U procjenjivanju tih rizika revizor razmatra internu kontrolu relevantnu za sastavljanje i objektivno prikazivanje godišnjih financijskih izvještaja od strane subjekta, kako bi oblikovao revizijske postupke primjerene danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti interne kontrole subjekta. Revizija također uključuje ocjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika te primjerenoći računovodstvenih procjena koje je obavio Izvršni odbor, kao i ocjenu cijelokupnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni te mogu služiti kao osnova za izražavanje našeg revizijskog mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, godišnji financijski izvještaji daju točan i objektivan prikaz financijskog položaja Europske središnje banke na dan 31. prosinca 2014. te rezultata njezina poslovanja za godinu koja je tada završila, u skladu s načelima koja je utvrdilo Upravno vijeće i koja su navedena u Odluci ESB/2010/21 o godišnjim financijskim izvještajima Europske središnje banke sa svim izmjenama.

S poštovanjem,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Bilješka o raspodjeli dobiti i gubitaka

Ova bilješka nije dio finansijskih izvještaja ESB-a za 2014. godinu.

Na temelju članka 33. Statuta ESSB-a, neto dobit ESB-a prenosi se sljedećim redoslijedom:

- (a) iznos koji odredi Upravno vijeće, a koji ne smije prelaziti 20 % neto dobiti, prenosi se u fond opće pričuve, najviše do iznosa jednakog 100 % kapitala
- (b) preostala neto dobit raspodjeljuje se imateljima udjela ESB-a razmjerno njihovim uplaćenim udjelima.

U slučaju da ESB zabilježi gubitak, manjak se može nadoknaditi iz fonda opće pričuve ESB-a i, ako je potrebno, nakon odluke Upravnog vijeća, iz monetarnih prihoda za dotičnu finansijsku godinu, razmjerno visini i najviše do iznosa raspodijeljenih nacionalnim središnjim bankama u skladu s člankom 32. stavkom 5. Statuta ESSB-a.¹

Nakon prijenosa na rezervacije za rizike, neto dobit ESB-a za 2014. iznosila je 988,8 milijuna EUR. Na temelju odluke Upravnog vijeća nije bilo prijenosa u fond opće pričuve, a privremeno raspodijeljena dobit u iznosu 840,7 milijuna EUR isplaćena je nacionalnim središnjim bankama europodručja 30. siječnja 2015. Nadalje, Upravno je vijeće odlučilo preostalu dobit u visini 148,1 milijun EUR raspodijeliti nacionalnim središnjim bankama europodručja.

Dobit se nacionalnim središnjim bankama raspodjeljuje razmjerno njihovim uplaćenim udjelima u upisanom kapitalu ESB-a. Nacionalne središnje banke izvan europodručja nemaju pravo na udio u raspoloživoj dobiti ESB-a niti su obvezne podmirivati gubitak ESB-a.

	2014. EUR	2013. EUR
Dobit za tekuću godinu	988.832.500	1.439.769.100
Privremeno raspodijeljena dobit	(840.719.787)	(1.369.690.567)
Zadržana dobit zbog usklađenja dobiti ostvarene prethodnih godina	0	(9.503.000)
Dobit tekuće godine nakon privremene raspodjele i zadržavanja dobiti	148.112.713	60.575.533
Raspodijeljena preostala dobit	(148.112.713)	(60.575.533)
Ukupno	0	0

¹ Prema članku 32. stavku 5. Statuta ESSB-a, ukupan iznos monetarnih prihoda nacionalnih središnjih banaka raspodjeljuje se nacionalnim središnjim bankama, razmjerno visini njihovih uplaćenih udjela u kapitalu ESB-a.